

Hoofdstuk 1

Inleiding

Inleiding onderzoek

§ 1.1. Aanleiding en Probleemstelling

Naar aanleiding van een vraag **dewelke** gesteld is door Trust Krediet Beheer B.V. (hierna: TKB), schrijf ik dit onderzoeksrapport. TKB is een creditmanagementorganisatie met vier verschillende hoofdafdelingen, te weten ICT, Incasso, Outsourcing en Detachering. De nadruk ligt vooral op Incasso en Outsourcing, dat is **haart** meest voorkomende inkomstenbron. Dit onderzoek is ten behoeve van **de** afdeling Incasso. De vraagstelling vanuit TKB is **dehet** volgende: In hoeverre kunnen incassokosten in het buitenland (voornamelijk Europa) in kaart worden gebracht?

Met opmerkingen [PK1]: De organisatie is enkelvoud.

In dit onderzoek zal specifiek worden gekeken naar de incassokosten en het incassotraject in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Volgens de opdrachtgever zijn incassovorderingen in deze drie landen het lastigst te incasseren. Momenteel gaat dat via partners in het buitenland, te weten buitenlandse deurwaarders en advocatenkantoren. De moeilijkheidsgraad bevindt zich vooral in het aanmanen van de kosten en de vormvoorschriften, sinds de nieuwe Europese richtlijn en de wetwijziging in Nederland. Ieder land heeft de richtlijn op zijn eigen manier geïmplementeerd. Ik zal een illustratie geven, opdat u zich dit probleem kunt inbeelden. Gesteld wordt dat u een incassobureau bent en een vordering **wilt** innen namens een schuldeiser. Bekend is dat de schuldenaar zich in het Verenigd Koninkrijk bevindt. U **wilt** deze schuldenaar aanmanen tot betaling. De volgende vragen **hier** kunnen zijn: dient dit per schrift te geschieden of kunt/mag u de schuldenaar ook mondeling aanmanen? Een volgende vraag is dan: hoe vaak dient u de schuldenaar aan te **manen**? Nog een andere vraag kan zijn: bestaat er **daar** zoiets als een ingebrekestelling **daar** of zijn vorderingen **en** meteen opeisbaar zonder ingebrekestelling? Ten slotte de belangrijkste vraag: hoeveel incassokosten kunt/mag u in rekening brengen?

Met opmerkingen [PK2]: Werkwoord 'willen' vormt uitzondering. Daarom is het 'u wilt' in plaats van 'u wilt'.

De heer Matthijs van Breenen is in dienst als bedrijfsjurist bij TKB. Hij is verantwoordelijk voor onder andere de juridische afhandeling van zaken, het dagvaarden van schuldenaren en het in rechte vertegenwoordigen van schuldeisers bij kantonrechtzaken in Nederland (afdeling Procedure en Executies). De heer **V**van Breenen heeft voor dit onderzoek tevens de rol van praktijkbegeleider op zich genomen. TKB heeft mij gevraagd om meer onderzoek te doen naar de incassokosten en het incassotraject in het buitenland, opdat zij uiteindelijk zelf alles kunnen doen zonder hulp van de partners.

§ 1.2. Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om voor TKB in kaart te **brengez** hoe het incassotraject eruit-ziet en hoe hoog de incassokosten mogen zijn in het buitenland. Dit onderzoek zal een verandering dan wel bijdrage leveren in het verbeteren van het werkproces van TKB ten aanzien van buitenlandse vorderingen in **dewelke** **drie eerderegenoemde** landen. Dit zal in de vorm van (een) aanbeveling(en) gedaan worden. Hierbij is **er** zoveel mogelijk gestreefd naar de wensen en belangen van de opdrachtgever. Er zal nader onderzocht worden aan welke wet- en regelgeving het buitenlands traject en de incassokosten zijn gebonden. Voorts zal er een vergelijking worden gemaakt met de wijziging in de Nederlandse wet- en regelgeving en additionele vereisten uit jurisprudentie en/of doctrines. Ten slotte zal er een conclusie en aanbeveling worden gedaan.

Met opmerkingen [PK3]: 'Eerdergenoemde' dient aan elkaar geschreven te worden. 'Eerder vermeldde' daarentegen weer niet.

§ 1.3. Centrale vraag

De centrale vraag in dit onderzoek luidt als volgt: **O**-op welke wijze kan TKB incassokosten, **dewelke** betrekking hebben op incassotrajecten, in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, bij debiteuren volgens geldende wet- en regelgeving in rekening brengen?

§ 1.4 Deelvragen

Om de centrale vraag te beantwoorden heb ik een aantal deelvragen geformuleerd. Het onderzoek bevat een theoriegedeelte en een praktijkgedeelte. De deelvraag **zal bestaan** **zullen** uit algemene vragen **zijn** waarin zal worden verdiept in het rechtssysteem van dat land, deze zal worden beantwoord middels een theorieonderzoek. Ieder land

zal in hoofdstuk drie worden behandeldantwoord, behalve Nederland. Per titel zal een deelvraag worden beantwoord. Hoofdstuk twee en drie bestaan uit theorieonderzoek en het vierde hoofdstuk bestaat uit praktijkonderzoek. In hoofdstuk vier worden de resultaten van het praktijkonderzoek geïntroduceerd.

Nederland (hoofdstuk 2)

2.1. Wanneer voldoet een incassotraject, van een schuldeiser op een debiteur, aan de Nederlandse wet- en regelgeving?

Buitenland in theorie (hoofdstuk 3)

3.1. Wanneer voldoet een incassotraject, van een Nederlandse schuldeiser op een buitenlandse schuldenaar, aan de buitenlandse wet- en regelgeving?

Praktijk (hoofdstuk 4)

- 4.1. Hoe verloopt een incassotraject in de Nederlandse incassopraktijk?
- 4.2. Hoe verloopt een incassotraject van TKB in de praktijk in België?
- 4.3. Hoe verloopt een incassotraject van TKB in de praktijk in Duitsland?
- 4.4. Hoe verloopt een incassotraject van TKB in de praktijk in het Verenigd Koninkrijk?

§ 1.4. Methodologische verantwoording

Op maandag 5 september 2016 is het onderzoek van start gegaan en heeft de opdrachtgever een introductie gegeven over het onderwerp van het onderzoek. Hieruit is het volgende voortgekomen: het onderzoek zal worden gedaan naar de incassokosten en het incassotraject in het buitenland. Het is de bedoeling dat dit per land in kaart wordt gebracht. Hieronder leest u op wat voor manier onderzoek heeft plaatsgevondennemen.

Dit onderzoek gaat over de wet- en regelgeving in het kader van het grensoverschrijdend incasseren van vorderingen. Allereerst is er vooronderzoek gedaan. Het vooronderzoek bestond uit het vinden en bestuderen van bronnen, het bronnenonderzoek. Dit bronnenonderzoek bestaat uit het bestuderen van huidige wet- en regelgeving, jurisprudentie, literatuur, parlementaire stukken en andere overheidsdocumenten. Tijdens het vooronderzoek is er tevens gebruik gemaakt van verschillende websites (van andere professionele incassobureaus) om zodoende in het onderzoek in te lezen. Op internet en in verschillende vakbladen bestaat er veel relevante informatie ten behoeve van dit onderzoek. Het was dan ook van belang dat al deze informatie moest worden verzameld voor dit onderzoek om een beter beeld te krijgen van wat er zich in de praktijk afspeelt en hoe het incassotraject van Nederland in verhouding staat tot het buitenland. Middels dit vooronderzoek zijn de deelvragen van het theoriegedeelte per hoofdstuk van bronnen voorzien en daarmee verifieerbaar geworden. De informatie uit het theorieonderzoek vormt de basis voor het praktijkonderzoek. Andersom levert het praktijkonderzoek weer een significante toevoeging aan het theorieonderzoek. Voor ieder land is een theorieonderzoek gedaan om de basis onder de knie te krijgen. Omdat het een praktijkgericht onderzoek betreft, is er een interview afgenomen (per e-mail), heeft er dossieronderzoek plaatsgevonden en is er een pilot gedaan. Dit alles om de centrale vraag te kunnen beantwoorden. Zoals eerder al is aangegeven, is er een bronnenonderzoek verricht waarbij vooral is gefocust op wet- en regelgeving, jurisprudentie en literatuur. De informatie die welke is verzameld, was vooral van belang voor incassobureaus en andere incasso-gespecialiseerde organisaties, waardoor heter vooral gericht is geweest op internationaal niveau. Het is voor dit onderzoek, daarom vooral relevant om te kijken naar internationale bronnen zoals Europese wet- en regelgeving, verordeningen, richtlijnen en eventueel jurisprudentie. Bij dit bronnenonderzoek is ook gekeken naar wetsvoorstellen, memories van toelichting en andere Kamerstukken. Middels deze documenten heb ik een beter beeld gekregen van wat de wetgever heeft willen bereiken en waarom de wetswijzigingen zijn doorgevoerd.

Na het verrichten van het theorieonderzoek is een praktijkonderzoek uitgevoerd. Het praktijkonderzoek heeft een toegevoegde waarde aan het onderzoek, omdat het de theorie onderbouwt. Het praktijkonderzoek geeft aanvullingen op de theorie, bevestigt en controleert de theorie en maakt de theorie plausibeler. Bijvoorbeeld een jurisprudentieonderzoek om te checken of er een bepaalde vergoeding standaard wordt gematigd door rechters. Een jurisprudentieonderzoek kan ook nieuwe inzichten creëren.

In het kader van het Nederlands recht, heb ik allereerst gesproken met respectievelijk de bedrijfsjurist en de manager van afdeling Incasso, Paul Akkermans, over de interne procedures. Volgens hen gaan alle (zowel binnenlandse als

Met opmerkingen [PK4]: Het woord 'welke' is in principe niet fout. Alleen lijkt het een modewoord te zijn. Althans, dat is mijn conclusie. 'Die' is in dit geval beter.

buitenlandse) trajecten (zowel binnenlandse als buitenlandse) hetzelfde. Bij deze opdrachtgever heb ik gewerkt als incassomedewerker van maart 2016 t/m augustus 2016. De interne procedures komen in hoofdstuk 4 aan bod. Voor Nederland is er gekozen voor een analyse van gepubliceerde uitspraken waar TKB aan gebonden is, vanwege de praktische ervaring van de juristen bij TKB. Dit was dan ook de reden, dat er besloten is geen interview af te nemen met een Nederlandse jurist, maar is er volstaan met een jurisprudentieonderzoek. Dit was tevens de wens van TKB. Er zijn geen comparities van partijen bijgewoond, vanwege enerzijds het tekort aan tijd en anderzijds dat er genoeg informatie in jurisprudentie te vinden was. Wel heb ik een beroepsproduct gemaakt, te weten een conclusie van antwoord. Dit om de praktijk ook te hebben meegemaakt, u zou dit empirisch onderzoek kunnen noemen. Aan de hand van het voorgaande is er een substantiële bijdrage geleverd aan laatst-genoemde onderzoek. Mijn bevindingen uit het empirisch onderzoek kunt u in § 4.1 bekijken.

Om een beter beeld te krijgen van hetgeen wordt geëxerceerd in het buitenland, is er besloten vragen te mailen naar professoren/hoogleraren ten behoeve van het praktijkonderzoek en ter ondersteuning van het dossieronderzoek. Voor België zijn er in het systeem over natuurlijke personen (hierna: consument) en personen die welke handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf (hierna: niet-consument) meerdere uitspraken en dossiers gevonden. Er is gekozen om een dossieronderzoek te doen naar de drie buitenlandse landen in kwestie om als voorbeeld te dienen voor TKB. Voorts zijn er, per e-mail, vragen gesteld aan professor Steennot ter ondersteuning van het praktische gedeelte. Deze zijn gebruikt om het onderzoek te ondersteunen en daarom is er besloten geen interview af te nemen met een Belgische advocaat. Voor Duitsland en het Verenigd Koninkrijk is er afzonderlijk een dossieronderzoek verricht. Echter, er is er een gering aantal (één) tot nihil uitspraken gevonden in de database van TKB, waarin TKB namens cliënten (-alleen niet-consumenten) zaken heeft gevoerd. Er zijn wel meerdere dossiers gevonden die wel op het punt staan gerechtelijk te gaan. Deze dossiers liggen hetzij bij TKB hetzij bij de vaste deurwaarder van TKB, waarin betalingsregelingen lopen dan wel wordt gezocht naar de verblijfplaats van de schuldenaar. In Duitsland was naar aanleiding van de gevonden informatie op literatuurbasis, genoeg gevonden om daarmee het praktische gedeelte te compenseren. Het Duitse dossier uit de TKB-database, bevatte een beknopte uitspraak zonder motivatie. In de Duitse jurisprudentie waren verder geen bijzonderheden verder te vinden rondom dit onderwerp. Op deze manier is er getracht, een zo breed mogelijke indruk te krijgen van het buitenlands rechtssysteem en om zoveel mogelijk de belangen van de opdrachtgever te behartigen. In het Verenigd Koninkrijk zijn er vragen gestuurd naar twee afzonderlijke Britse professoren. Hiervoor heeft een mailwisseling plaats gevonden in het Engels, u kunt hier meer over lezen in hoofdstuk 4.

Ten slotte zult u zien dat ik de het limiet van 35 pagina's (ongeveer 15.750 woorden) heb overschreden. Toen ik begon aan dit onderzoek dacht ik dat het een klein onderwerp was en dat het niet veel tijd in beslag zou nemen. Toen ik mij steeds meer in het onderzoek begon in te lezen en steeds meer bronnen opzocht, kwam ik er weldra achter dat het onderzoek meer tijd en meer uitleg nodig zou hebben zal zijn. Het was de bedoeling dat ook leken dit onderzoek zouden moeten begrijpen. Aangezien ik al meer dan 3 jaar rechten studeer en nu ook op academisch niveau rechten studeer, is het voor mij steeds moeilijker geworden juridische teksten als leek te lezen. Ter ondersteuning op van dit vlak heb ik steeds leken op het kantoor van TKB benaderd met het verzoek een aantal bladzijden te lezen en te kijken of zij het hebben begrepen. Aan de hand van het resultaat daarvan heb ik mijn uitleg steeds moeten uitbreiden en ben ik uiteindelijk op een transparant stuk gekomen. Het was voor mij dan ook erg moeilijk om veel in te korten, ik heb dit overigens wel getracht maar op bepaalde uitleg is dat erg moeilijk te bewerkstelligen. Voorts was het ook moeilijk om het kort te houden, aangezien het steeds om twee verschillende schuldenaren gaat steeds. Ten slotte is het uiteindelijk een rechtsvergelijkend onderzoek geweest, waarin verwezen wordt naar verschillende wet- en regelgeving in verschillende landen en waarin af en toe ook analogieën worden gemaakt.

§ 1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zullen wij allereerst bezien hoe het incasseren in Nederland gaat. Dit zal vooral middels wet- en regelgeving worden uitgelegd. Jurisprudentie zal vooral een inkijk op de praktijk geven. Vervolgens zullen wij ons in hoofdstuk 3 begeven op het buitenlands terrein. Hierin zal net als in hoofdstuk 2, de wet- en regelgeving worden uitgelegd. Iedere titel gaat over een land. Er zal vooral worden toegespitst op het incassotraject en de incassokosten van ieder land. In het hoofdstuk 4 zullen wij de bevindingen uit het praktijkonderzoek bekijken. Er zal eerst begonnen worden met een stuk over TKB. Dus hoe gaat het nu daar in de praktijk, en vervolgens zal per land worden gekeken hoe het in de praktijk gaat. De praktijk wordt aan de hand van interviews en/of dossieronderzoek

worden onderzocht. Ten slotte beëindigen wij dit onderzoek met een conclusie en (een) aanbeveling(en). In Hoofdstuk 6 vindt u de bronnen- en literatuurlijst.

Hoofdstuk 2

Nederland

Inleiding Nederland

In deze titel zullen wij in de volgende paragrafen uiteleggen hoe een incassovordering in Nederland wordt geïnd. Op 16 februari 2011 heeft het Europees Parlement en de Raad van Europa, richtlijn 2011/7/EU (hierna: Richtlijn Betalingsachterstand) betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties, ondertekend en kregen de lidstaten de tijd tot 16 maart 2013 om deze richtlijn te implementeren.¹ Deze richtlijn heeft vooral als doel de consumenten te beschermen tegen onredelijk hoge buitengerechtigde kosten. Vanaf 1 juli 2012 zijn er wijzigingen doorgevoerd in Nederlandse naar aanleiding van deze richtlijn, te weten in art. 6:96 BW, om te voldoen aan deze richtlijn. Art. 6:96 BW gaat over vermogensschade, dat wil zeggen schade die welke is geleden naar aanleiding van een niet of niet tijdige betaling van een betalingsverplichting. Hierdoor zijn buitengerechtigde kosten (incassokosten) vorderbaar. Zo zijn er vijf nieuwe leden toegevoegd aan art. 6:96 BW² en zijn er bij Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB) nadere regels gesteld voor de vergoeding van de kosten als bedoeld in art. 6:96 lid 2 onder c BW.³ In de volgende paragrafen zullen wij de oude manier van incasseren voor 1 juli 2012 bespreken alsook de nieuwe manier van incasseren na 1 juli 2012. Ten slotte volgt er jurisprudentie om te kijken hoe de praktijk eruit-ziet en hoe de praktijk omgaat met deze wetswijziging. In deze titel staat de deelvraag centraal: Hoe zit de wet- en regelgeving van Nederland ten aanzien van het incasseren, in elkaar?

Met opmerkingen [PK5]: Nederlandse wat?

§ 2.1 De oude manier van incasseren

Eerst zullen wij de oude manier van incasseren bekijken. Voor 1 juli 2012 bestond art. 6:96 BW ook. In dit artikel werd gesproken over redelijke kosten. Omdat er in de wet- en regelgeving geen vast bedrag stond, was de term 'redelijk' een tamelijk vage term. Wat men daaronder moest verstaan, was aan de rechters overgelaten. Door deze onduidelijkheid omtrent de hoogte van de kosten, rekenden schuldeisers hoge incassokosten aan de schuldenaren.⁴ Dit werd door velen gezien als een doorn in het oog. Om dit enigszins te reguleren, stelde de Nederlandse vereniging van de Rechtspraak in november 2000, een rapport op (hierna: Voorwerk II).⁵ Voorwerk II beschikt over aanbevelingen die welke betrekking hebben op de buitengerechtigde kosten, alsmede wat er verstaan dient te worden onder redelijke kosten en hoe hoog de kosten mogen zijn volgens hen.⁶ Voorwerk II was een richtlijn voor rechters die welke te maken kregen met incassozaken.

Een van de belangrijkste aanbevelingen, ging over de buitengerechtigde kosten (exclusief wettelijke rente). In Voorwerk II werd namelijk aanbevolen deze kosten te maximaliseren tot 15% van de gevorderde hoofdsom.⁷ Volgens de werkgroep was dit redelijk, indien geen andere buitengerechtigde kosten worden gevorderd of toegewezen. Afzonderlijke toewijzing van bureaunkosten of administratiekosten was wel mogelijk en dit was het belangrijkste punt van alle klachten. De afzonderlijke toewijzing was een van de redenen dat schuldeisers kosten in rekening brachten naast de aanbevolen 15% uit Voorwerk II. Voorts werden er nog informatiekosten (bevolkingsregister/handelsregister) in rekening gebracht, deze waren aan te merken als additionele kosten.⁸ Deze additionele kosten kunnen alleen in rekening worden gebracht bij het starten van een rechtszaak en alleen door gerechtsdeurwaarders. Indien de rechter vond dat deze kosten te hoog waren, dan mocht de rechter deze te allen tijde matigen.

¹ Art. 12 van richtlijn 2011/7/EU.

² Zie art. 1 lid 3 van Stb. 2012, 140.

³ Stb. 2012, 141.

⁴ Zie r.o. 3.1, Rapport Voorwerk II.

⁵ Rapport Voorwerk II.

⁶ Zie -2.1, Rapport Voorwerk II.

⁷ Zie 17.1 en 17.2, Rapport Voorwerk II.

⁸ Zie 17.3, Rapport Voorwerk II.

De btw speelde ook een rol in incassozaken. De schuldeiser moest namelijk btw betalen over de incassokosten, hierdoor kreeg de schuldeiser een extra schuldenpost. Dit zou onredelijk zijn voor iemand **diewelke** een vordering heeft op een ander. Daarom mocht over de incassokosten btw bij de debiteur in rekening worden gebracht, indien de schuldeiser niet btw-plichtig is.⁹ Wanneer de schuldeiser niet btw-plichtig is, dan kan de aan de incassant verschuldigde btw worden verrekend.¹⁰

Ten slotte waren **er** verder geen specifieke regels voor aanmaningen en ingebrekestellingen.

§ 2.2.1 Klachten over de oude manier

De oude manier van incasseren was duidelijk en met behulp van de aanbevelingen werd er input gegeven aan het onderwerp. **Ec**, **echter**, **mensen** klaagden **mensen** over te hoge incassokosten.¹¹ Vanwege alle klachten is er een rapport (hierna: Ergernis) opgemaakt en ingediend bij de Tweede Kamer.¹² Dit is opgemaakt door de Sociaal raadslieden van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR). Deze organisatie houdt zich vooral bezig met maatschappelijke dienstverlening, zij verstrekken (gratis) advies en informatie in onder andere juridische en sociale zaken.

Een van de besproken onderwerpen in het rapport is het incassobeding. Het incassobeding is een afspraak **diewelke** gemaakt wordt omtrent de hoogte van de buitengerechtigde kosten. Dit beding wordt meestal opgenomen in de algemene voorwaarden van partijen. Met de hoogte van de buitengerechtigde kosten dient er rekening te worden gehouden met de dubbele redelijkheidstoets.¹³ Deze dubbele redelijkheidstoets houdt in dat de verrichte werkzaamheden redelijkerwijs noodzakelijk waren en dat de gemaakte kosten naar hun omvang redelijk moeten zijn. Volgens Voorwerk II was 15% een redelijke omvang voor de kosten, hierbij mogen nog andere kosten in rekening worden gebracht. Deze bijkomende kosten moeten helder en duidelijk zijn voor de schuldenaar. Aan de hand van een praktijk-situatie valt dit beter uit te leggen. **I**-in een zaak bij de Hoge Raad heeft een advocatenkantoor geen opgave gedaan van de door haar advocaat aan de verrichtingen bestede tijd en het door deze gehanteerde uurtarief, waardoor de Hoge Raad de hoogte en redelijkheid van de kosten in twijfel trok. De Hoge Raad had in deze zaak uiteindelijk bepaald dat voldoende gespecificeerd dient te worden welke 'kosten' gemaakt zijn en of **dezewelke** redelijkerwijs noodzakelijk waren. Als gevolg hiervan heeft de Hoge Raad de kosten afgewezen.¹⁴

Een andere klacht uit Ergernis was het onnodig maken van kosten. Hiermee worden situaties bedoeld waarbij direct duidelijk is dat de poging om te incasseren op voorhand niet redelijk is. Voorbeeld hiervan is een schuldenaar **diewelke** meteen aangeeft niet te zullen betalen, in zulke gevallen dient er overigens meteen over gegaan te worden tot dagvaarding. Aangezien de buitengerechtigde kosten dan niet als noodzakelijk gezien worden, worden zij compleet afgewezen.¹⁵

Ten slotte werd er in Ergernis geklaagd over de leges, administratiekosten, kosten voor een betalingsregeling en stornokosten **diewelke** in rekening werden gebracht boven op de buitengerechtigde kosten. Met het eerste zijn er blijkbaar eens problemen geweest, omdat sommige deurwaarders tijdens het incassotraject leges in rekening brachten, terwijl er geen wettelijke taak op hen rust tijdens het incassotraject.¹⁶ Stornokosten zijn kosten **diewelke** gemaakt zijn, vanwege de administratieve verwerking van de mislukte automatische incasso van de bankrekening van gedaagde. Stornokosten mogen niet in rekening worden gebracht blijkens jurisprudentie.¹⁷

§ 2.3 De nieuwe manier van incasseren

Naar aanleiding van het rapport Ergernis, heeft de minister een wetswijziging ingediend in vergaderjaar 2010, te weten de Wet normering van de vergoeding voor kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte (hierna:

⁹ Zie art. 11 Wet op de omzetbelasting 1968.

¹⁰ Moerman en van den Berg 2008, hoofdstuk 1, p. 9.

¹¹ Zoeken op arme-mensen-kaalgeplukt-door-incassobureaus via www.metronieuws.nl.

¹² Moerman en van den Berg 2008.

¹³ Moerman en van den Berg 2008, hoofdstuk 1 p. 9. Dubbele redelijkheidstoets staat omschreven in Lindenberg, Oosterveen en Frenk, aant. 3.

¹⁴ Zie r.o. 3.4.1 en 3.4.2 van HR 27 april 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BV6690.

¹⁵ Rb Bergen op Zoom 14 maart 2001, ECLI:NL:KTGBOZ:2001:AB1387.

¹⁶ Geen wettelijke taak zoals staat omschreven in art. 98 Wet gemeentelijke basisadministratie.

¹⁷ Rb Zwolle-Lelystad 13 november 2007, ECLI:NL:RBZLY:2007:BB8859.

WIK).¹⁸ Daarin is voorgesteld een minimaal~~um~~ incasseerbaar bedrag in te voeren van 40 euro bij overeenkomsten met consumenten, dit zal dwingendrechtelijk worden gehandhaafd.¹⁹ Er is weleens gesproken over maximumbedragen waar incassokosten over kunnen worden geheven in latere Kamerstukken, maar deze hebben nooit een vervolg gekregen.²⁰ Er wordt tevens gerefereerd aan een brief ~~die~~welke de schuldenaar veertien dagen de tijd moet geven, alvorens het starten van het incassotraject.²¹ In een latere memorie van toelichting, ~~die~~dat gepresenteerd is om het wetsvoorstel uit te leggen, staat dat de incassokosten gereguleerd zullen worden in een Algemeen Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB).²²

Op 16 februari 2011 heeft het Europees Parlement en de Raad van Europa de Richtlijn Betalingsachterstand ondertekend. Het wetsvoorstel is hierdoor aangepast. Een aantal dingen ~~zijn~~ gewijzigd ten opzichte van de oude manier van incasseren. Zo is er een scheiding gemaakt tussen consumenten en niet-consumenten. Een belangrijke opmerking uit de richtlijn is dat er niet wordt gesproken van een maximaal bedrag, noch bij handelstransacties tussen ondernemingen, noch bij handelstransacties tussen ondernemingen en overheidsinstanties.²³

Met opmerkingen [PK6]: Enkelvoud, slaat op aantal.

Voorts is het minimumbedrag uit de richtlijn bevestigd in het wetsvoorstel en ook nog dwingendrechtelijk bepaald (zoals was voorgesteld in het wetsvoorstel).²⁴ Door deze richtlijn is de wetswijziging aangepast en is er een AMvB tot stand gekomen, te weten het besluit Buitengerechtigde kosten (hierna: besluit BIK).²⁵ Het besluit BIK is in werking getreden op 1 juli 2012.²⁶ Aan de WIK is ~~er~~ in december 2012 nog een aantal artikelsleden aangepast.²⁷

In het besluit BIK staan thans artikelen ~~die~~welke voor iedereen gelden, ~~bij~~de niet-consumenten kan hier ten nadele van worden afgeweken. Het mogen afwijken van het besluit BIK is een uitvloeisel van de contract~~s~~vrijheid.²⁸ Voorts zou het kunnen zijn dat een maximum-bedrag van 6775 euro niet schrikbarend genoeg is voor bijvoorbeeld een multinational. Uiteraard kan het voorkomen dat er betwisting over de hoogte van de buitengerechtigde kosten plaatsvindt. In alle gevallen mogen rechters matigen tot het bedrag overeenkomstig art. 2 Besluit BIK.²⁹

Ten slotte heeft naar aanleiding van deze wetswijziging en het besluit, een werkgroep uit de rechtelijke macht, een nieuw rapport uitgebracht. Dit rapport (hierna: rapport BGK) vervangt het rapport Voorwerk II en is naar aanleiding van een arrest van de Hoge Raad in 2014; aangevuld.³⁰ Deze aanvulling gaat over het vervallen van de aanbeveling ~~die~~-welke ging over het in ieder geval nog een keer extra aanmanen na verzending van de WIK-brief. In dit arrest werd namelijk geoordeeld dat de WIK-brief een incassohandeling op zichzelf is en in beginsel geen verdere incassohandelingen vereist zijn.³¹ Dit rapport bevat tevens nieuwe aanbevelingen aan de rechtelijke macht. Dit vanwege de veroudering van Rapport Voorwerk II. In rapport BGK wordt tevens een nieuwe berekening (hierna: staffel) geïntroduceerd. Deze nieuwe staffel is een overzicht uit het Besluit BIK. De oude staffel staat nog steeds op de site van de rechtspraak; vanwege de overgangsregeling in de periode voor 1 juli 2012.³² De overgangsregeling wordt in art. 3 Besluit BIK omschreven. Deze overgangsregeling moest de grote verandering ~~die~~-welke de wetswijziging met zich mee-bracht, reguleren. Temeer vanwege de vorderingen ~~die~~welke nog bestonden voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wetswijziging.

§ 2.4 De WIK-brief

De WIK heeft in samenwerking met het besluit BIK een aantal nieuwe vereisten met zich meegebracht en duidelijkheid gecreëerd voor iedereen ten aanzien van het incassotraject. Een van de nieuwe vereisten is het

¹⁸ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 144, p. 21-25.

¹⁹ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 144, p. 9.

²⁰ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 144, p. 5.

²¹ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 144, p. 3.

²² Kamerstukken II 2009/10, 32 418, nr. 3, p. 3.

²³ Nergens wordt er gesproken over een maximaal te innen bedrag Richtlijn 2011/7/EU.

²⁴ Art. 6 lid 1 Richtlijn 2011/7/EU.

²⁵ Stb. 2012/140 en Stb. 2012/141.

²⁶ Stb. 2012/142.

²⁷ Stb. 2012/647 en Stb. 2013/9.

²⁸ Stb. 2012/141, zie Nota van toelichting, hoofdstuk 1 algemeen.

²⁹ HR 10 juli 2015, RAV 2015/93.

³⁰ Rapport BGK-integraal 2013.

³¹ HR 13 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1405.

³² Zoek op staffel buitengerechtigde kosten www.rechtspraak.nl.

versturen van een verplichte aanmaning ten aanzien van consumenten, deze wordt in de praktijk de WIK-brief genoemd, zie **bijlage 1** voor een voorbeeld. Ter bescherming van de schuldenaar is er een veertiendagetermijn gekomen ~~die, welke~~ in de brief dient te staan en daarmee de start van het incassotraject aangeeft, deze wordt immers gezien als incassohandeling. Om deze brief te sturen dient de vordering opeisbaar te zijn. Een vordering is opeisbaarheid wanneer een schuldenaar in verzuim is en krachtens art.6:81 BW treedt de schuldenaar in verzuim hetzij indien de vordering niet wordt voldaan binnen de gegeven termijn in de ingebrekestelling, hetzij er sprake is van een van de redenen uit art. 6:83 BW (niet limitatief)³³, te weten een fatale termijn, bij blijvende onmogelijkheid, bij onrechtmatige daad, etc. In de praktijk komt de fatale termijn (eindtermijn) het vaakst voor. Dus in principe komt het erop neer dat de vordering opeisbaar dient te zijn, alvorens de WIK-brief te versturen. Voorts kunt u deze WIK-brief niet zien als ingebrekestelling. U dient het verschil goed te kennen, want deze twee brieven kunnen niet gecombineerd worden, noch hebben zij dezelfde functie.³⁴ Een ingebrekestelling heeft ~~de~~ twee functies ~~die welke~~ staan omschreven in art. 6:82 lid 1 BW, te weten een laatste redelijke termijn (kans) geven en het geeft aan dat als er niet wordt betaald binnen deze termijn, de schuldenaar in verzuim zal verkeren. Dit verzuim kan ook geconstateerd worden zonder ingebrekestelling, daarvoor dient een van de uitzonderingen uit art. 6:83 BW (niet limitatief) geconstateerd te worden.

Voorts heeft de WIK-brief een beschermingsfunctie ten aanzien van de schuldenaar. Het geeft namelijk de consument een allerlaatste kans om de hoofdsom vooralsnog te voldoen, ~~en~~ zodat de schuldenaar niet in ~~é~~een keer wordt overvallen met deze bijkomende kosten. In de wet staat niet dat het aanmanen na de WIK-brief alleen schriftelijk kan, dit zou ook telefonisch kunnen. Echter, ~~het~~ is ~~het~~ altijd aangeraden om alles schriftelijk te doen, er rust immers een stelplicht³⁵ en bewijslast op de schuldeiser.³⁶ Volgens de Hoge Raad is het aanmanen na de WIK-brief geen vereiste.

Tot zover ziet de structuur van de WIK-brief helder en logisch in elkaar. ~~E~~-echter, ~~komt~~ in de praktijk ~~komt~~ het weleens voor dat er getwist wordt over de ontvangst van deze brief. In de praktijk wordt er uitgegaan van de ontvangsttheorie, op grond van art. 3:37 lid 3 BW.³⁷ In de praktijk wordt daarom meestal gebruik ~~gemaakt~~ van een e-mails.

§ 2.4.1 Incassokosten

De incassokosten zijn zoals gezegd bepaald op minimaal 40 euro, met dien verstande dat de maximale ~~te~~-in ~~te~~ vorderen incassokosten een bedrag van 6775 euro is. Om dit ~~te~~ reguleren, geldt er steeds een bepaald percentage dat gevorderd mag worden over een hoofdsom, dit is een uitvloeisel van de dubbele redelijkheidstoets.³⁸ Dit bedrag komt boven op de hoofdsom. De 'redelijke kosten', ~~die kosten welke~~ worden aangegeven in de dubbele redelijkheidstoets, zijn volgens de wetgever de kosten ~~die welke~~ staan in de nieuwe staffel. Deze kosten kunnen bijvoorbeeld de kosten ~~zijn~~ voor het materiaal dat gebruikt is (papieren en brieven), ~~zijn~~. Een belangrijke toevoeging hieraan: de incassokosten zijn meteen invorderbaar zonder handelingen te hoeven verrichten nadat de WIK-brief is verstuurd, de WIK-brief wordt immers gezien als een incassohandeling door de Hoge Raad.³⁹ Als gevolg hiervan dienen ~~in~~ in de eerste aanmaning (nadat termijn WIK-brief voorbij is) de incassokosten zonder meer in rekening te worden gebracht, te vermeerderen met wettelijke rente en btw.

Hieronder ziet u de nieuwe staffel ~~die in welke~~-inwerking is getreden sinds 1 juli 2012:

³³ Zie 2.4 van HR 13 januari 2012, LJN: BU4911.

³⁴ Rapport BGK-integraal, 5.1, p. 13.

³⁵ Rb Limburg 1 april 2015, ECLI:NL:RBLIM:2497.

³⁶ Lindenberg, Oosterveen en Frenk, in: T&C Vermogensschade 2013, art. 6:96 BW, aant. 4.

³⁷ Gh Den Haag 7 juli 2015, Prg. 2015/217.

³⁸ Lindenberg, Oosterveen en Frenk, in: T&C Vermogensschade 2013, art. 6:96 BW, aant. 3.

³⁹ HR 13 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1405.

Incassokosten per 1 juli 2012	
Hoofdsom	Incassokosten
Over de eerste € 2.500	15% (minimaal € 40)
Over de volgende € 2.500	10%
Over de volgende € 5.000	5%
Over de volgende € 190.000	1%
Over het meerdere	0.5% (maximaal € 6.775)

§ 2.4.2 Wettelijke rente

De wettelijke rente is ook invorderbaar op grond van art. 6:96 lid 4 jo 6:119a lid 1 BW. Volgens het Besluit wettelijke rente (huidige) is de wettelijke rente 8% tussen niet-consumenten en 2% bij consumentenzaken. Ddeze rente wijzigt ieder jaar. De wettelijke rente dient op grond van art. 6:119a lid 1 BW te worden begroot vanaf de dag dat de vordering opeisbaar is geworden tot de dag waarop de schuldenaar de geldsom heeft voldaan.⁴⁰

§ 2.4.3 Btw

In het wetsvoorstel wordt een uitleg gegeven over de btw.⁴¹ Deze uitleg is opgenomen in het Besluit BIK. Op grond van art. 2 lid 3 Besluit BIK dient de btw te worden geheven over de incassokosten. Voorts is het dwingendrechtelijk bepaald om het volgende in de WIK-brief op te opnemen ⁴²: *de btw kan (niet)⁴³ worden verrekend. De incassokosten zullen derhalve met het btw-percentage worden verhoogd.*⁴⁴ Wanneer de schuldenaar een consument is, dient de schuldeiser deze verklaringen op te nemen in de WIK-brief. Op deze wijze kan de schuldeiser de btw op de schuldenaar verhalen.⁴⁵ Het zou anders onredelijk zijn als dit een schadepost oplevert voor de schuldeiser. Op grond van art. 2 lid 3 Besluit BIK jo. 9 lid 1 Wet op de omzetbelasting 1968, is de hoogte van de btw 21%. In 2012 was het nog 19%.⁴⁶ Verder is dit niet veranderd ten opzichte van de oude manier van incasseren.

§ 2.5 Betalingsregelingen

In beginsel mag er niet in delen worden betaald zonder toestemming van de schuldeiser op grond van art. 6:29 BW. De schuldeiser dient een redelijke termijn te bieden voor nakoming van de volledige vordering en de schuldenaar dient zich zonder meer hieraan te houden. Dit is anders wanneer er uitzonderingen bestaan. In beginsel dient er altijd naar de omstandigheden van het geval te worden gekeken en naar de regels van redelijkheid en billijkheid.⁴⁷ Van zo'n uitzondering kan sprake zijn bijeen vaste schuldeisers en schuldenaren, zoals in huurovereenkomsten. In dat geval dient het geschil zo veel mogelijk minnelijke te worden opgelost. Het kan namelijk zijn dat de financiële situatie overbelast raakt, vanwege de hoge proceskosten. Bijvoorbeeld een huurder diewelke een langlopende betalingsregeling heeft met de verhuurder, maarechter deze niet altijd op tijd betaald. Hoewel de huurder bereidheid van betaling toont, gaat de verhuurder voer als nog over tot dagvaarding. In dit geval kan de rechter de buitengerechtelijke kosten afwijzen, omdat de huurder bereidheid toonde om te betalen, niet genoeg gedaan is om een geding te voorkomen en er geen rekening is gehouden met een huurder diewelke in financieel zwaar weer zit en de proceskosten hem te veel zullen worden.⁴⁸

§ 2.6 Recht om af te wijken voor niet-consumenten

Deze wetswijziging heeft een belangrijke aanpassing voor niet-consumenten met zich meegebracht. Zoals u kunt zien in paragraaf 1.3 is de WIK ingevoerd ter bescherming van de schuldenaar. In niet-consumentenzaken mag er

⁴⁰ HR 17 oktober 1997, NJ 1998/508.

⁴¹ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 144, p. 12.

⁴² Rapport BGK-integraal, p. 13-15.

⁴³ Afhankelijk van de schuldeiser, btw-plichtige kan niet verrekenen en niet btw-plichtig kan wel verrekenen.

⁴⁴ Stb. 2012/141, p.10.

⁴⁵ Stb. 2012/141, p.10.

⁴⁶ Zoek op btw omhoog van 19 21 procent via www.nu.nl.

⁴⁷ art. 6:82 lid 1 BW.

⁴⁸ Rb Rotterdam 12 juli 2013, WR 2014/109 m. nt. v. C.L.J.M. de Waal.

van de regels van art. 6:96 lid 5 en lid 6 BW worden afgeweken, te weten de vergoedingen uit het Besluit BIK en de WIK-brief. Dit is een uitvloeisel van de contractsvrijheid. De meeste niet-consumenten werken met contracten en algemene voorwaarden. Wanneer de buitengerechtigde kosten niet contractueel bepaald zijn, vallen de buitengerechtigde kosten onder de WIK en het Besluit BIK. De WIK-brief is geen verplichting in niet-consumentenzaken.

§ 2.6.1 Betalingstermijnen

Art. 6:119a lid 1 t/m 5 BW zijn tegelijk aangepast. Hierin staat in dat schuldeisers zelf de termijnen mogen bepalen, en wanneer dit niet bepaald is, dan dient er in beginsel terug te worden gevallen op de termijn van 30 dagen (lid 2 sub a).

§ 2.6.2 Incassokosten ten aanzien van niet-consumenten

De wetgever heeft het toegestaan dat niet-consumenten mogen afwijken van de staffel, vanwege de contractsvrijheid. De kosten dienen wel redelijk te zijn. De rechtspraak beoordeelt de hoogte van de redelijke kosten. Dat doet zij aan de hand van de dubbele redelijkheidstoets. Deze geldt in het kader van art. 6:96 lid 2 sub c BW ten aanzien van de hoogte van de kosten. Dit hangt dan af van de omstandigheden van het geval, hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan een gebruikelijke incassopercentage in een branche waarin beide partijen werkzaam zijn.⁴⁹ In alle niet-consumentenzaken mag de rechter te allen tijde de incassokosten matigen op grond van art. 242 Rv.

§ 2.7 Onredelijk bezwarende bepalingen in de algemene voorwaarden

In Nederland kennen wij de term 'onredelijk bezwarend'; als het gaat over ongeldige algemene voorwaarden. Onredelijk bezwarend verklaren van bedingen, vloeit voort uit de zwarte lijst en geschiedt bij vernietiging.⁵⁰ Dus als u een beding ongeldig wilt verklaren, kunt u deze buitengerechtigd te vernietigen middels een brief (mondeling mag ook) en op grond van een van de verboden uit de zwarte lijst.⁵¹ Als het beding niet in de lijst voorkomt, maar toch een onredelijk bezwarend karakter heeft, dan kunt u een beroep doen op de grijze lijst dan wel de redelijkheid en billijkheid.⁵² Bijvoorbeeld een monteur die welke in de algemene voorwaarden een grens voor de aansprakelijkheid plaatst tot 2.000 euro (hierna: exoneratiebeding), maar door een fout die welke hem valt toe te rekenen schade veroorzaakt ter waarde van 20.000 euro. Het zou in dit geval onredelijk bezwarend zijn, als de monteur alleen 2.000 euro hoeft te vergoeden (vordering 1). Bij een geslaagd beroep op een van de gronden uit de zwarte lijst, dan wordt het beding vernietigd. Hetzelfde gebeurt als de incassokosten kennelijk te hoog blijken te zijn volgens de rechter, hierbij kan de rechter te allen tijde de incassokosten matigen.

Ondernemingen (zonder rechtspersoonlijkheid) worden in beginsel beschouwd als 'niet-consumenten'. Echter, zij kunnen in sommige situaties beschouwd worden als consument. Het beschouwen van kleine niet-consumenten als consumenten staat bekend als de reflexwerking. Laatstgenoemde is door de minister overgelaten ter beoordeling aan de rechter.⁵³ Reflexwerking kan plaatsvinden; middels toepassing van de Wet oneerlijke Handelspraktijken. Deze wet beschermt consumenten tegen 'oneerlijke' praktiserende niet-consumenten. Volgens mr. Drs. J.J.C. Verdel is de relatie tussen sommige niet-consumenten zo onstabiel dat het lijkt op een relatie tussen niet-consument en consument.⁵⁴ Als de rechter dit vindt, dan zal de rechter de incassokosten matigen tot de het limiet dieat gegeven is in het Besluit BIK en art. 6:96 lid 5 BW, exclusief art. 6:96 lid 6 BW.⁵⁵

§ 2.8.1 Nieuwe ontwikkeling

Op 1 juni 2016 heeft een kantonrechter een prejudiciële vraag gesteld aan de Hoge Raad. Hierin heeft de rechter een zevental vragen gesteld aan de Hoge Raad. Deze zes vragen gaan eigenlijk allemaal over de WIK-brief. De eerste vraag gaat over de aanvang van de veertien dagen-termijn. De tweede vraag gaat over de vraag of er van uit kan worden gegaan dat de brief de volgende dag op de deurmat ligt. De derde en vierde vraag gaan over de rechtsgevolgen voor de vordering indien geen of een onjuiste termijn van aanvang of einde van de welke

Met opmerkingen [PK7]: Zes of zeven vragen?

⁴⁹ HR 10 juli 2015, NJ 2016/126.

⁵⁰ 6:236 jo 238 jo 233a BW.

⁵¹ 6:246 BW.

⁵² Art. 3:12 jo 6:248 BW.

⁵³ Kamer I 2007/08, 30 928, nr. E, p.7.

⁵⁴ Verdel 2008, p. 34.

⁵⁵ HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1868 NJ 2016/126 m. nt. S.D. Lindenberg.

veertiendagetermijn is genoemd. De vijfde vraag gaat over de stel- en bewijsplicht van de schuldeiser ten aanzien van wanneer de termijn van veertien dagen is aangevangen en geëindigd en of de schuldenaar dient te stellen en zo nodig bewijzen dat hij binnen veertien dagen na ontvangst van de WIK-brief heeft betaald. De zesde vraag is of de antwoorden wijzigen, indien het gaat om een verstekzaak en maakt het bij een zaak op tegenspraak nog uit of verweer is gevoerd ten aanzien van de buitengerechtelijke kosten. De zevende en laatste vraag gaat over deelbetalingen: moeten de buitengerechtelijke kosten (her)berekend te worden of moetis de schuldenaar nog steeds het bedrag in de WIK-brief betalen.⁵⁶

In deze versie van de Praktijkvragen, antwoorden mr. P.J.M. Ros en D.L.P.J. Ros (hierna: de heren) op deze vragen.

Op vraag 1 antwoorden de heren met: de brief vangt aan op de dag nadat de consument/schuldenaar deze heeft ontvangen. Wij hebben gezien dat dit inderdaad het geval is. E, echter, bekijken de heren bekijken het vanaf de kant van de schuldenaar. In de praktijk gaat men uit van de ontvangsttheorie en deze passen zij toe; middels vaste jurisprudentie door de veertiendagetermijn twee dagen na verzending te laten starten.

Op vraag 2 antwoorden de heren met: er kan niet worden uitgegaan van de ontvangst van deze brief een dag na verzending per gewone post. In beginsel geldt hier de ontvangsttheorie op grond van art. 3:33 jo. 3:37 BW. Bij betwisting van de ontvangst van de WIK-brief; dient de schuldeiser te bewijzen dat deze aangekomen is krachtens art. 150 Rv. Dit klopt zeker, maar ook hier geldt dat de termijn twee dagen na verzending start. Op vraag 3 en 4 antwoorden de heren met: volgens een arrest van het gerechtshof⁵⁷; is het doel van de WIK-brief dat de schuldenaar niet wordt overvallen met de incassokosten. In dit arrest ging het om een schuldenaar diewelke de vordering toch niet kon betalen. Deze kreeg een WIK-brief toegestuurd die, welke niet voldeed aan de wettelijke termijn van veertien dagen. In het verlengde stuurde schuldeiser een brief ter inning van de vordering en de incassokosten. Het gerechtshof vond dat schuldeiser voldeed aan zijn taken voor het incasseren en wees de vordering toe. De experts concludeerden uit dit arrest; dat rechters coulanter moeten zijn bij het verlengen van de termijn voor betaling. Dit is immers passend bij het doel van de WIK. Als de veertiendagetermijn wordt verlengd door de schuldeiser is dat alleen maar positief. Uit de wetgeschiedenis en jurisprudentie kan worden gesteld; dat het ongewenst is als de incassokosten eerder worden gevorderd. Bij het langer afwachten; wordt niets gezegd. Dit impliceert dat de schuldeiser daarmee de belangen heeft beschermd van de consument door deze termijn te verlengen. h. ~~Het~~geen de bedoeling is van de richtlijn.

In vraag 5 verwijzen de heren naar antwoord 2. Zie antwoord 2 voor eigen noot.

Op vraag 6 antwoorden de heren met: deze wettelijke eisen zien alleen toe dat de WIK-brief correct wordt gestuurd en niet over het eventueel verweer. Uit de wetgeschiedenis blijkt in ieder geval dat de WIK-brief toeziet op bescherming van de consumenten. Aangezien de rechter altijd de bepalingen uit de WIK moet toetsen, kan buiten toepassing laten van de kosten ook zonder verweer plaatsvinden. Bij een verstekvonnis in de praktijk is dit inderdaad het geval. De rechter wijst de vordering 9 van de 10 keer toe, maar de buitengerechtelijke kosten worden altijd getoetst aan de WIK (art. 6:96 BW).

Op vraag 7 antwoorden de heren met: de hoofdsom is de enige bepalende factor voor de incassokosten. Met andere woorden; als de hoofdsom daalt tijdens de veertiendagetermijn, dan dalen de incassokosten eveneens. Dit lijkt mij manifest, aangezien het percentage datwelke voortvloeit uit de WIK; gebaseerd is op de te vorderen hoofdsom. Dit waren de antwoorden van beide experts en mijn notities op deze prejudiciële vraag. Echter, dit zijn ~~dit~~ geen rechters, noch ik, dus is het wachten op het prejudiciële antwoord van de Hoge Raad.

§ 2.9 Deelconclusie Nederland

Wij hebben gezien dat er veel is veranderd ten aanzien van de consument. De consument wordt nu beter en meer beschermd tegen schuldeisers. Bij zaken tussen niet-consumenten zijn meer richtlijnen gegeven aan de rechter, zo kan de rechter te allen tijde de kosten matigen tot het Besluit BK en kan de rechter een zelfstandigen alsmede een niet-consument~~en~~ zonder rechtspersoonlijkheid; onder consument scharen. Eveneens hebben wij gezien dat de wijzigingen voor incassotrajecten tegen consumenten in de loop van de tijd verscherpt zijn; middels jurisprudentie en Kkamerstukken. Voorts zien wij in de jurisprudentie; dat er een poging wordt gedaan om voor meerdere punten in éééenn-keer duidelijkheid te scheppen in de vorm van een prejudiciële vraag aan de Hoge Raad. Ook zien wij dat er een heuse ontwikkeling gaande is geweest in de jurisprudentie en het meestal gaat om de veertiendagetermijn uit de WIK-brief.

⁵⁶ Rb Midden-Nederland 1 juni 2016, Prg. 2016/214 m. nt. v. P.J.M. Ros en D.L.P.J. Ros.

⁵⁷ Gh. Den Haag 21 april 2015, Prg. 2015/140.

Ten slotte hebben wij gezien, dat, vanwege het missen van concrete regels, het in de praktijk soms lastig is om wat er in de wet staat goed uit te leggen, vanwege het missen van concrete regels. Zelfs rechters hebben af en toe last hiervan.

Hoofdstuk 3

Het buitenland

Titel 3.1 Inleiding Buitenland/België

In deze titel zullen wij in de volgende paragrafen bezien welke gevolgen de implementatie van Richtlijn Betalingsachterstand voor de Belgische wetgeving heeft gehad in het kader van het incassotraject en de hoogte van de incassokosten. In dit hoofdstuk staat de deelvraag centraal: wanneer voldoet een incassotraject, van een Nederlandse schuldeiser op een buitenlandse schuldenaar, aan de buitenlandse wet- en regelgeving? In deze titel zal een deelconclusie worden gegeven op de deelvraag van dit hoofdstuk in het kader van de Belgische wet- en regelgeving.

§ 3.1.1 Schuldinvorderaar worden

Alleen handelende natuurlijke personen (zonder rechtspersoonlijkheid) en rechtspersonen, mogen tot incasseren overgaan. In België is het namelijk zo dat ieder diewelke een activiteit van minnelijke invordering wil uitvoeren, dient te zijn ingeschreven bij het Kruispuntbank van Ondernemingen. In het geval van een schuldinvorderaar van een andere lidstaten, dient deze in een vergelijkbaar register te zijn ingeschreven.⁵⁸ In het geval van Nederland: de Kamer van Koophandel. Dus alleen niet-consumenten (zelfstandigen en eenmanszaken inbegrepen) mogen schuld invorderen in België op basis van de Wet MI. Om erkend te worden als schuldinvorderaar dient u voorts een bewijs over te leveren van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.⁵⁹ Voor meer informatie over verdere administratieve processen verwijs ik u naar het Koninklijk Besluit van 17 februari 2005 en de site van de Federale Overheidsdienst Economie⁶⁰. Ten slotte dient de aanvraag tot inschrijving als schuldinvorderaar gericht te zijn aan de Dienst Krediet & Schuldenlast van de Algemene Directie Regulering en Organisatie van de Markt van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie.⁶¹

§ 3.1.2 Incassovorderingen op Belgische consumenten

Alvorens een procedure aanhangig te kunnen maken, dient er een incassotraject (minnelijk traject) te worden ondergaan. In België geldt de Wet betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument (hierna: Wet MI); ten aanzien van consumenten diewelke tevens schuldenaar zijn. Deze wet is op 20 december 2002 in werking getreden en voor het laatst in 2009 gewijzigd. In deze wet zijn de regels bepaald omtrent het minnelijk invorderen van een vordering, oftewel het incasseren van vorderingen. Volgens art. 2 onder 1 Wet MI wordt de minnelijke invordering van een schuld, omschreven als: *'iedere handeling of praktijk diewelke tot doel heeft de schuldenaar ertoe aan te zetten een onbetaalde schuld te betalen, buiten iedere invordering op grond van een uitvoerbare titel om.'*

Een uitvoerbare titel is bijvoorbeeld een vonnis dat of een hypotheekovereenkomst die-welke kan worden geïndint via inbeslagname en openbaar verkoop zonder tussenkomst van een rechter als er niet voldaan wordt aan de betalingsverplichting (parate executie).

⁵⁸ Art. 2 lid 2 K.B. 17.02.2005.

⁵⁹ Art. 4 Wet MI.

⁶⁰ Zoek op inschrijving schuldinvorderaar www.economie.fgov.be/nl/.

⁶¹ Art. 2 en 3 K.B. 17.02.2005.

Aan het incasseren van vorderingen zitten ook grenzen. Zo is-er in deze wet een aantal voorwaarden verbonden waar rekening mee dient te worden gehouden bij het incasseren van een vordering. Bij het niet nakomen van deze voorwaarden volgen er sancties, in de wet worden deze voorwaarden 'verboden' genoemd. Deze zijn onder meer (strafrechtelijke) geldboetes ~~die, welke~~ kunnen oplopen tot 50.000 euro⁶²; en/of administratieve sancties: het schorsen of zelfs schrappen van de inschrijving als schuldvorderaar bij het ministerie van Economische Zaken.⁶³ Van de geldboete mag worden afgezien, indien de ambtenaar⁶⁴ een voorstel doet tot betaling van een bedrag. Dit bedrag mag niet boven de maximale te verbeuren boete gaan.⁶⁵ Indien een strafrechtelijke geldboete wordt verbeurd, zal de schuldvorderaar geen strafregister (strafblad) krijgen. In België krijgt u pas een strafregister, indien u bent veroordeeld.⁶⁶

Een aantal voorbeelden van deze verboden is: iedere gedraging of praktijk ~~die welke h~~ het privé-leven van de consument schendt of hem kan misleiden of een inbreuk maakt op zijn menselijke waardigheid, verraring creëren bij de schuldenaar⁶⁷ en het vorderen van incassokosten die hoger zijn dan ~~die welke~~ in de overeenkomst zijn afgesproken.⁶⁸ Deze verboden zijn pas geldend; indien er door de schuldenaar reeds is betaald⁶⁹, met dien verstande dat de schuldenaar te goeder trouw moet zijn geweest.⁷⁰ Bij een geslaagd beroep door een schuldenaar op een verbod middels het beklagrecht bij het ministerie van Economische Zaken, ~~dan~~ wordt de schuldenaar van zijn volledige betalingsverplichting gevrijwaard.⁷¹ De schuldeiser, indien hij/zij een derde partij heeft ingeschakeld om de vordering te innen, kan de derde partij aansprakelijk stellen als gevolg hiervan.⁷² De bevoegde ambtenaar bij het ministerie van Economische Zaken houdt toezicht op naleving van deze voorwaarden. Bij schending van deze voorwaarden; mag hij overgaan tot waarschuwing dan wel het opstellen van proces-verbaal.⁷³

§ 3.1.2.1. Incassokosten ten aanzien van consumenten

Het innen van niet wettelijke voorziene of toegestane bedragen; is een verbod krachtens art. 3 Wet MI. Met deze bedragen wordt verwezen naar incassokosten. Deze incassokosten worden in België in een separate wet bepaald, te weten de Wet op het consumentenkrediet (hierna: Wet CK). Een wet ~~die welke~~ stamt uit 1991. In artikel 27bis Wet CK staat een staffel (zie tabel). Voorts mag er een nalatigheidsinterestvoet (te vergelijken met de wettelijke rente) worden gevorderd van ten hoogste 9,9% vermeerderd met 2,25% gerechtelijke interest (bij starten van rechtszaak alleen).⁷⁴ Ten slotte kan nog eens 7,50 euro per maand eenmalig in rekening worden gebracht bij het versturen van extra aanmaningen, bij aangetekende brieven mogen ~~dezewelke~~ kosten bovenop de 7,50 euro in rekening worden gebracht.⁷⁵

Vordering (in euro's)	Incassokosten
7500	10%
Boven 7500	5%

+ 9,9 nalatigheidsinterrest (+2,25% bij het opstarten van een rechtszaak)

Met opmerkingen [PK8]: Deze zin klopt niet. Aanpassen svp.

⁶² Art. 14 en 15 Wet MI.

⁶³ Art. 16 Wet MI.

⁶⁴ Degenen die bij wet bevoegd zijn dit te doen, zijn de officieren van de gerechtelijke politie die bevoegd zijn verklaard door de minister van Economische Zaken.

⁶⁵ Art. 13 Wet MI.

⁶⁶ Liesbet Deben, 'Een administratieve kostenschattning van de Belgische en de Nederlandse verkeersboete', p. 16.

⁶⁷ Art. 3 Wet MI.

⁶⁸ Art. 5 Wet MI.

⁶⁹ R. STEENNOT en C. VAN DER ELST, "De advocaat en de wet betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument", Ad Rem 2004, afl. 2, 28-35, nr. 26.

⁷⁰ Verslag namens de Commissie voor de financiën en voor de economische aangelegenheden van 26 juni 2002, Parl. St. Senaat 2001-02, Doc. 1061/5, 3.

⁷¹ M. DE THEIJE, "Art. 14 wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument" in X., Gerechtelijk recht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, OGR 2004, afl. 61, 131-132; R. STEENNOT, "Overzicht van rechtspraak. Consumentenbescherming", TPR 2004, afl. 4, 1721-2056, nr. 443; STEENNOT en S. DEJONGHE, Handboek Consumentenbescherming en Handelspraktijken, Antwerpen – Oxford, Intersentia, 2007, 512.

⁷² R. STEENNOT, "De minnelijke invordering van schulden van de consument: een eerste commentaar", RW 2002-2003, nr. 26, 1001-1009, nr. 32; STEENNOT en S. DEJONGHE, Handboek Consumentenbescherming en Handelspraktijken, Antwerpen – Oxford, Intersentia, 2007, 512.

⁷³ Art. 12 en 13 Wet MI.

⁷⁴ K.B. 21.06.2011, art. 5 Verslag aan de Koning en -art. 1153 BW jo B.S. 18.01.2016/1826.

⁷⁵ Art. 27bis Ger. Wetboek.

+ 7,50 euro, eenmalig, per maand (tenzij aangetekend)

§ 3.1.2.2. De ingebrekestelling

Alvorens een ingebrekestelling te sturen voor minnelijke invordering, dient een vordering opeisbaar te zijn. De opeisbaarheid kan voort-vloeiën uit artikel 1186 Burgerlijk Wetboek (België). Hierin staat dat een van de manieren **waarop** dat een vordering opeisbaar wordt, de fatale termijn is. Na deze termijn kan **er** over-gegaan worden tot invordering. Volgens de minister moet de ingebrekestelling gezien worden als een vormvereiste om de minnelijke fase te kunnen starten.⁷⁶ Iedere minnelijke invordering dient te starten met een ingebrekestelling. Deze is vergelijkbaar met de WIK-brief. In deze ingebrekestelling dienen de gegevens van de schuldeiser en van de schuldenaar te zijn vermeld, de schuldeiser dient tevens het inschrijvingsnummer bij het **m**inisterie van Economische Zaken te vermelden. Voorts dient de vordering duidelijk te worden beschreven en een termijn van minimaal 15 dagen te worden gegeven waarin geen bijkomende minnelijke maatregelen worden genomen. De termijn van 15 dagen vangt aan op de datum waarop de schriftelijke ingebrekestelling wordt verstuurd.⁷⁷ Om verwarring te voorkomen moet in deze aanmaning worden toegevoegd, ingeval de invordering gebeurt door een advocaat, ministerieel ambtenaar of een gerechtelijke mandataris⁷⁸, in een aparte alinea de tekst: *'Deze brief betreft een minnelijke invordering en geen gerechtelijke invordering (dagvaarding voor de rechtbank of beslag).'*

Voorts is het in België zo dat indien een schuldeiser een huisbezoek wil verrichten om de vordering te innen, hij dan naast het voorleggen van een ingebrekestelling een extra schriftelijk document voorlegt in persoon. In dat document staat alles wat er in de ingebrekestelling staat alsmede de mededeling dat de schuldenaar niet hoeft mee te werken aan het huisbezoek en te allen tijde het bezoek kan beëindigen. Tevens dient de naam van de bezoeker vermeld te worden in het document. Laatste-genoemde gegevens dienen tijdens het bezoek mondeling te worden herhaald.⁷⁹ Indien een van de hierboven verplichtingen niet wordt **en** nagekomen, **dan** kan er overgegaan worden tot sanctiëring. Deze regels gelden niet als een advocaat het incassotraject voert.⁸⁰

§ 3.1.2.3 Btw

De btw in België bedraagt 21%. De btw mag worden verhaald op de schuldenaar. De btw-regeling (art. 2 lid 3 BIK) correspondeert met de Nederlandse. Ten aanzien van het betalen van de btw is, **aan**gezien de aard van de te leveren dienst van TKB, alleen de btw schuldig aan het land van de schuldenaar conform Richtlijn 2006/112/EG. In de Europese Unie bestaat gelukkig een verdrag waarin u betaalde btw aan buitenlandse overheden, mits u geen onderdaan bent van die buitenlandse overheid, kunt terugvragen op basis van richtlijn 86/560/EEG.

§ 3.1.3 Incassovorderingen tussen niet-consumenten in België

In de vorige paragraaf hebben wij het kort gehad over incassozaken tegen consumenten. Nu zullen wij ingaan op incassozaken tussen niet-consumenten. De wet **di**ewelke incassozaken regelt tussen niet-consumenten, is de Wet betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties (hierna: Wet BB). Deze wet bestaat al sinds 2002 en is in 2012 aangepast naar aanleiding van Richtlijn Betalingsachterstand.⁸¹ In de wet wordt een niet-consument omschreven als een onderneming.⁸²

Gemakshalve en ter consistentie, houden wij het op niet-consumenten. Sommige niet-consumenten (zonder rechtspersoonlijkheid) kunnen ook genieten van dezelfde rechten als consumenten, mits de rechter dit vindt. Dit is een uitvloeisel van richtlijn 2005/29/EU (hierna: Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken). Voorts zijn er nog andere aanpassingen doorgevoerd ten aanzien van de wettelijke rente en de onredelijke **bez**warendheid. Op deze twee onderwerpen zal in de volgende paragrafen wat dieper worden ingegaan.

Met opmerkingen [PK9]: Dit woord ken ik niet. Ik heb het niet aangepast, omdat het wellicht een juridische term is.

§ 3.1.3.1 Incassokosten ten aanzien van niet-consumenten

⁷⁶ Senaat 2001-02, nr. 2-1061/3, 3.

⁷⁷ Art. 6 Wet MI.

⁷⁸ Ministerieel ambtenaar is een gerechtsdeurwaarder en een gerechtelijke mandataris is te vergelijken met een bemiddelaar (incassobureau).

⁷⁹ Art. 7 Wet MI.

⁸⁰ C. Biquet-Mathieu, loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur, JT 2003, p. 677.

⁸¹ Art. 1 Wet MI.

⁸² Art. 2 lid 2 Wet BB.

In heel Europa, behalve Denemarken, geldt dat als er niets is afgesproken over een betalingstermijn, de vordering binnen 30 dagen moet worden betaald conform Richtlijn Betalingsachterstand. In Nederland geldt dit voor zowel consumenten als niet-consumenten, ~~i-~~In België alleen voor niet-consumenten.⁸³ Indien de vordering niet op tijd is betaald, dan wordt deze direct opeisbaar en heeft de schuldeiser vanaf dat tijdstip recht op rente.⁸⁴ Ook heeft de schuldeiser meteen recht op een forfaitaire vergoeding (hierna: incassokosten) van 40 euro, dit is een vast en minimum-bedrag.⁸⁵ Boven op deze incassokosten heeft de schuldeiser recht op een redelijke schadeloosstelling jegens de schuldenaar (niet-consument), daarin begrepen de vergoeding voor de rechtspleging. Een schadeloosstelling betekent een aansprakelijkheidstelling, oftewel een bedrag ~~dwat~~ u kan vorderen ter compensatie van de schade. Volgens de richtlijn heeft deze verhoging op de incassokosten als doel betalingsachterstand te ontmoedigen en dient het om de interne en administratiekosten te dekken. De redelijke schadeloosstelling zou bij Koninklijk Besluit een maximum-bedrag krijgen. ~~E-~~echter, ~~dit is dit~~ tot op heden niet gerealiseerd. De kosten ~~diewelke~~ in de schadeloosstelling worden opgenomen, dienen transparant en in verhouding te staan tot de schuld in kwestie (redelijkheidstoets) en dienen bewezen te worden. In de redelijke schadeloosstelling zit in ieder geval opgenomen de rechtsplegingsvergoeding (bij wet vastgesteld), de interne kosten en administratieve kosten van de advocaat dan wel incassobureau.⁸⁶ De incassokosten worden altijd door de rechter op 10% gematigd, op basis van art. 1231 BW (Belgisch)⁸⁷. De interestvoet (wettelijke rente) wordt ieder half-jaar opnieuw bepaald. Tot en met 31 december 2016 geldt er een interestvoet van 8%.⁸⁸ ~~y~~Vermeerderd met 0,5% op grond van art. 5 Wet BB.

§ 3.1.4 Onbillijke bepalingen in de algemene voorwaarden

In Nederland kennen wij de term 'onredelijk bezwarend beding' in niet-consumentenzaken. In België kan een schuldeiser, in niet-consumentenzaken, de rechter vragen de contractuele bepalingen (bij afwijken van artt. 4 t/m 6 van de Wet BB) te herzien, indien de schuldeiser meent dat de bepalingen een kennelijke onbillijkheid behelzen. Met dien verstande, dat de schuldeiser niet meer rechten kan krijgen dan hij kan krijgen uit de Wet BB. In principe betekent het dat de rechter het/de beding(en) onredelijk bezwarend kan verklaren, hierdoor wordt er teruggevallen op de Wet BB. Artt. 4 t/m 6 Wet BB gaan over de termijn van betaling, rente en incassokosten. Het kan zijn dat hierdoor de schuldeiser een hogere rente en incassokosten kan eisen, in België mag u namelijk in de overeenkomst van de bepalingen afwijken. De termijn is niet meer relevant als de zaak bij de rechter reeds aanhangig is gemaakt, tenzij het een rol speelt in de opeisbaarheid.

Bij de beoordeling van de kennelijke onbillijkheid kijkt de rechter naar een tweetal criteria:

- ten eerste kijkt de rechter naar het evenwicht in de rechten en plichten tussen de partijen opgestelde overeenkomst, de rechter beoordeelt namelijk of het contractueel beding ten nadele van de schuldeiser is;
- ten tweede geeft de rechter de schuldenaar de gelegenheid te beargumenteren of hij objectieve redenen had om van artt. 4 t/m 6 Wet BB af te wijken.

Het gevolg hiervan is dat de contractuele bepalingen als niet-geschreven (vernietiging) kunnen worden gezien⁸⁹. Dus ook hier kunnen de incassokosten gematigd worden door de rechter bij terechte incassokosten dan wel volledig afgewezen bij onterechte incassokosten.⁹⁰ -Voor het beoordelen van terecht gevorderde incassokosten, ~~staant er geen~~ criteria in de wet. Een ander scenario is wanneer reflexwerking plaatsvindt ~~reemt~~, geïnspireerd door de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken. In dit geval wordt de niet-consument zonder rechtspersoonlijkheid geschaard onder een consument. En dan geldt de bescherming voor consumenten en worden de incassokosten gereduceerd conform Titel 3.1, paragraaf 3.2 en 3.3.

§ 3.1.5 De rechtsplegingsvergoeding

Op basis van art. 1022 Gerechtelijk Wetboek (Belgisch) (hierna: Ger. Wetboek) strekt de rechtsplegingsvergoeding tot vergoeding van de gemaakte kosten van de advocaat bij het aanspannen van een geding (ook wel erelonen genoemd), waarvan de hoogte is opgenomen in een Koninklijk Besluit.⁹¹ In België geldt immers een verplichte

⁸³ Art. 4 Wet BB.

⁸⁴ Art. 5 Wet BB.

⁸⁵ Art. 6 Wet BB.

⁸⁶ Overweging 19 en Art. 6 lid 3 Richtlijn 2011/7/EU.

⁸⁷ Hof van Cassatie 6 december 2002, RABG 2003, 645.

⁸⁸ 11 augustus 2016. - Mededeling over de interestvoet die van toepassing is in geval van betalingsachterstand bij handelstransacties.

⁸⁹ Art. 7 Wet BB.

⁹⁰ Rechter mogen te allen tijde ambtshalve matigen op basis van de wet 23 november 1998 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek (B.S. 13 januari 1999).

⁹¹ BS 09.11.2007, specifiek art. 10.

Met opmerkingen [PK10]: Toelichting: criteria is meervoud.

procesvertegenwoordiging in bijna alle zaken op grond van art. 440 Ger. Wetboek. Deze rechtsplegingsvergoeding is vergelijkbaar met de Nederlandse advocatenkosten. Dus de kosten **diewelke** gemaakt worden wanneer men gerechtelijk wilt gaan, **dit** worden salaris-gemachtigde **kosten** genoemd in Nederlandse vonnissen. De rechtsplegingsvergoeding, is een vergoeding **diewelke** geldt voor zowel consumenten als niet-consumenten.

In **bijlage 2** ziet u een tabel⁹² **diewelke** op basis van het Koninklijk Besluit is opgesteld. **Dezeit** tabel gaat over de hoogte van de rechtsplegingsvergoeding. De hoogte van deze rechtsplegingsvergoeding is afhankelijk van een indexatie iedere vier jaar. Per vier jaar wordt bepaald of deze bedragen met 10% worden verhoogd of verlaagd.⁹³

§ 3.1.7 Deelconclusie België

Al met al wordt het beeld geschept dat de schuldenaar, **dewelke** consument is, beter wordt beschermd dan in Nederland. Ook worden de belangen van de schuldeiser, **diewelke** een niet-consument is en een vordering heeft met een andere niet-consument, beter **behartigdschermd** dan in Nederland. Deze bescherming genieten beiden sinds 2002. Dit is in Nederland heel anders. In Nederland wordt de consument **pas** sinds 2012 **pas** beter beschermd, en bedrijven zijn alleen gebonden aan de BIK, indien zij geen contractuele afspraken hebben gemaakt. Voorts worden bepaalde kosten gestandaardiseerd in België ten aanzien van niet-consumenten, ik heb het hier over de redelijke schadeloosstelling. In de jurisprudentie valt uit de houding van de rechters op te merken, dat zij in consumentenzaken erg streng kijken naar de voorwaarden en bij niet-consumentenzaken juist erg streng kijken naar de schuldenaar. Dit zijn aspecten van het incassotraject. Het incassotraject bevat vormvereisten in België ten aanzien van consumenten en de incassokosten staan vast op basis van hetzij wet- en regelgeving hetzij jurisprudentie. Ten slotte valt te zeggen dat het erg moeilijk was alle informatie te vinden, wet- en regelgeving was niet in een of twee wetten te vinden. Bepaalde termen moesten worden opgezocht in jurisprudentie en literatuur. **Dezen** waren overigens moeilijk **te raad-te** plegen. Zo was literatuur lastig te vinden, zelfs in bibliotheken was literatuur moeilijk te vinden en is de site waar uitspraken **op** kunnen worden **opgezocht**, erg gebruiksonvriendelijk.

Met opmerkingen [PK11]: Toelichting: heeft betrekking op 'belangen', dan is behartigen beter.

Titel 3.2 Inleiding Duitsland

In deze titel zullen wij in de volgende paragrafen bezien welke gevolgen de implementatie van Richtlijn Betalingsachterstand voor de Duitse wetgeving heeft gehad in het kader van het incassotraject en de hoogte van de incassokosten. In deze titel zal een deelconclusie worden gegeven in het kader van deze titel.

§ 3.2.1 Inschrijving juridische dienstverlener

Volgens art. 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (Wet Juridische diensten) (hierna: RDG) dient een juridische dienstverlener ingeschreven te staan bij de bevoegde autoriteit⁹⁴. Een incassobureau dient te voldoen aan artt. 10 lid 1 zin 1 nr. 1 jo. 2 zin 1 jo. 12 jo. 13 jo. 14 RDG. Voorts dient er te worden voldaan aan de Verordnung zum Rechtsdienstleistungsgesetz (Verordening Juridische dienstverlening). Deze eisen gaan in het kort over de bekwaamheden, kennis, mogelijkheid tot bijscholing en over de beroepsaansprakelijkheidsverzekering (dekkingseis 250.000 euro). Het toezichthoudende orgaan is het **m**inisterie van Justitie en Consumentenbescherming.

§ 3.2.2 Incassovorderingen op consumenten

Op 22 juli 2014 is de Gesetz zur Bekämpfung von Zahlungsverzug im Geschäftsverkehr und zur Änderung des Erneuerbare-Energien-Gesetzes (wet betreffende bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en tot wijziging van de Hernieuwde-Energie-Wet-) in werking getreden.⁹⁵ Hierbij is een aantal artikelen in hun Bürgliche Gesetzbuch (Burgerlijk Wetboek) (hierna: BGB) en in de Unterlassungsklagengesetz (Wet inzake inbreuken) (hierna: UKG), gewijzigd. Voorts is **is-er** op 1 oktober 2013 de Gesetz gegen unseriöse Geschäftspraktiken (wet oneerlijke handelspraktijken) (hierna: GGuG) in werking getreden, waarvan artikel 1 en 3 pas op 1 november 2014 in werking zijn getreden. Artikel 1, 2 en 3 GGuG zijn de belangrijkste aanpassingen ten aanzien van consumentenbescherming in incassozaken.

⁹² Zoeken op rechtsplegingsvergoeding via ordeexpress.be (Orde van Vlaamse Balie).

⁹³ Art. 8 BS 09.11.2007.

⁹⁴ www.rechtsdienstleistungsregister.de, 'Liste der zuständigen Registrierungsbehörden'.

⁹⁵ Bundesgesetzblatt, 28/07/2014, deel 1, nr. 35.

In consumentenzaken is de RDG het fundament voor consumenten **diewelke** te maken krijgen met incassovorderingen. De wetsartikelen (1 t/m 3) van de GGUG zijn immers overgezet naar de RDG, te weten artt. 11a, 13a, 15 en 20 RDG.

Om er dieper op in te gaan, is de RDG in het leven geroepen om enerzijds schuldeisers te beschermen tegen niet-gekwalificeerde juridische dienstverleners⁹⁶ en anderzijds consumenten te beschermen tegen oneerlijke handelspraktijken. In Duitsland vallen incassodienstverleningen onder deze wet, hun activiteiten worden namelijk gezien als juridisch dienstverlenend. Omdat incassobureaus worden gezien als juridische dienstverleners, dienen zij ingeschreven te staan bij in het **R**echtsdienstleistungsregister (register van juridische dienstverleners). Voorts zijn er nog andere regels waar incassobureaus zich aan moeten houden, zoals het versturen van een aanmaning waarin alle gegevens staan van het incassobureau (ingebrekestelling). De gevolgen van het schenden **van** deze regels zijn in principe hetzelfde als in België (administratieve en strafrechtelijke sancties). Er is alleen geen minimum-bedrag gegeven voor de strafrechtelijke boete.⁹⁷ Dus in principe kan een boete worden gegeven tot 50.000 euro, maar ook voor 0 euro. Deze kan in de praktijk worden gebruikt bij het doen van een berisping of waarschuwing door de bevoegde instantie. Op basis van art. 4 Bundeszentralregistergesetz (Wet Federale Centrale Register) zorgt deze strafrechtelijke boete er niet voor dat de juridische dienstverlener een strafblad krijgt. De administratieve sanctie is dat het incassobureau wordt geschrapt uit de lijst van juridische dienstverleners.

§ 3.2.3 Incassokosten ten aanzien van consumenten

Ten aanzien van consumenten gelden de incassokosten zoals omschreven in § 4 lid 5 Einführungsgesetz zum Rechtsdienstleistungsgesetz (Inleiding op de wet Juridische diensten) (hierna: ERDG),⁹⁸ Art. 314 lid 2 BGB geeft aan dat incassokosten invorderbaar zijn wanneer bijvoorbeeld een fatale termijn verstreken is of na het versturen van een herinnering (ingebrekestelling). In art. 314 lid 2 BGB wordt verder verwezen naar de Rechtsanwaltsvergütungsgesetz (Wet op de beloning van advocaten en juristen) (hierna: RVG). Art. 2 RVG verwijst weer naar bijlage 2 voor een volledig overzicht van de vergoedingen. Het minimumbedrag is bij voorbaat **vastgesteld** op 15 euro op grond van art. 13 lid 2 RVG met een maximum van 20% van het gevorderde (deze mag maximaal 20 euro bedragen) op basis van art. 7002 van bijlage 1 RVG. In tegenstelling tot België staan er noch administratieve, noch strafrechtelijke sancties open, indien er in de ingebrekestelling niet concreet wordt ingegaan op de hoogte van de incassokosten en de omschrijving daarvan alsmede het overschrijden van de wettelijke vaste bedragen.⁹⁹ Voorts is de wettelijke rente op grond van art. 288 lid 1 BGB, 5% van de hoofdsom ten aanzien van consumenten. Deze wordt **veroep**hoogd of verlaagd met de basisrente op basis van art. 247 BGB, de Europese Centrale Bank beslist over de hoogte. De basisrente wordt steeds bekend-gemaakt op de site van de Bundesbank, momenteel is de basisrente -0,88%. Dus de wettelijke rente is momenteel (tot 1 januari 2017) 4,12%.

De vergoeding (Rechtsanwaltsvergütung) **die-welke** naast de 20-% mag worden gevorderd mits een juridische dienstverlener namens schuldeiser een vordering int, staat in **bijlage 3** in een staffel¹⁰⁰ uitgewerkt. Deze vergoeding is wettelijk vastgelegd en strekt tot dekking van de kosten **diewelke** het incassobureau heeft gemaakt tot het aanmanen van deze persoon (administratiekosten, etc.). Deze kosten mogen rechtstreeks in rekening worden gebracht bij de consument¹⁰¹. De vergoeding in deze staffel is op basis van **een**-factor 1,0 bepaald, zie art. 3305 bijlage 2 RVG. Deze factor kan lager zijn of hoger. Alle omstandigheden **diewelke** laatstgenoemde factor kunnen aantasten, kunt u vinden in bijlage 2 van de RVG. Bij uitstek zijn art. 2301 en 2303 bijlage 2 belangrijk. Bij art. 2301 bijlage 2 is er sprake van een verlaagde factor, te weten factor 0,3, wegens het versturen van een brief **diewelke** een eenvoudige schrijfstijl heeft, bijvoorbeeld het versturen van een aanmaning met standaardzinnen. Bij art. 2302 is er sprake van een verhoogde factor, te weten 1,3, vanwege het bemiddelen bij bijvoorbeeld mediation. Laatst-genoemde komt nauwelijks voor bij incassobureaus, omdat advocaten zulke zaken meestal afhandelen **af**.¹⁰² Er wordt wel vaak op basis van factor 1,3 gevorderd. Voorts kan voor iedere (extra) herinnering een bedrag tussen

⁹⁶ Art. 1 RDG.

⁹⁷ Art. 11a jo. 20 RDG.

⁹⁸ Oberlandesgericht (gerechtshof)- (hierna: OLG) Dresden, 4 april 1995, Akz. 13 U 1515/93; OLG Bamberg, 13 oktober 1993, Akz. 8 U 59/93; OLG Köln, 8 maart 1972, Akz. 2 U 111/71.

⁹⁹ Art. 20 RDEG.

¹⁰⁰ Bundesgesetzblatt I 2013, 2703 (thans geldig).

¹⁰¹ § 4 lid 5 ERDG en Bundesverfassungsgericht (Constitutioneel Hof) Beschluss 7 september 2011, Az. 1 BvR 1012/12.

¹⁰² Bundestag Drucks.15/1971, p. 207.

de 2 en 3 euro in rekening worden gebracht, deze kleine schadepost moet worden toegelicht en de schadepost moet worden bewezen door de schuldeiser. Geadviseerd wordt deze niet in rekening te brengen.¹⁰³ Deze kosten per herinnering hebben geen gevolg voor de rest van de incassokosten. Echter, het strookt niet met het nemen van een risico voor een bedrag van ongeveer 6 euro, niet op. Ten slotte kan de rechter deze vergoeding te allen tijden matigen door de factor te verhogen dan wel te verlagen, in de praktijk komt waarschijnlijk het laatste het meest voor.

Aangezien de incassokosten vaste bedragen zijn (behalve de bedragen o.b.v. de RVG), is er gekozen voor een voorbeeld en niet voor een staffel. Voorbeeld: hoofdsom is 1000 euro inclusief wettelijke rente ter hoogte van 4,12%. Eerste vorm van incassokosten is 20% over hoofdsom met een maximum van 20 euro. Tweede vorm van incassokosten 80 euro (factor 1 conform RVG). Derde vorm van incassokosten 2,50 euro per herinnering na de eerste herinnering (geadviseerd wordt niet te vorderen), Totale vordering: 1143,70 euro (o.b.v. 1 herinnering)

§ 3.2.3.1 Sammelproze (incassotraject)

Als een incassobureau haar incassotraject wil starten, dient deze te beginnen met een soort informatiebrief ex art. 11a RDG. In deze informatiebrief dient de consument tevens te worden aangemaand de vordering te voldoen binnen een bepaalde termijn. In Duitsland zijn er niet echt wettelijke minimum-termijnen waarbinnen de vordering moet worden betaald, een vordering dient wel opeisbaar te zijn alvorens incassokosten te mogen vorderen. De termijn moet uiteraard wel redelijk zijn. In de literatuur wordt gesproken over een minimumtermijn van 10 dagen (zie § 3.2.4.2). In de brief dienen ook de gegevens van de incassant te staan en informatie over de kosten **diewelke** in rekening worden gebracht.

In Duitsland hebben incassotrajecten vaak geen kans van slagen, vanwege schuldenaren **diewelke** niet willen betalen. Daarom kiezen incassobureaus vaker voor een Mahnverfahren-procedure, deze procedure is ideaal voor schuldeisers met onbetwiste geldvorderingen. Deze procedure geeft namelijk een executoriale titel: een betalingsbevel binnen een snelle termijn (steeds vaker via internet) en is ook nog goedkoop.¹⁰⁴ De kosten bestaan uit griffiekosten. De griffiekosten zijn op basis van art. 34 jo. 1100 Gerichtskostengesetz (Wet Griffiekosten) (hierna: GKG) vastgelegd en zij kennen een minimumtarief van 26 euro ex art. 8100 bijlage 1 GKG. Zie staffel hieronder:

Vordering tot ... Euro	Voor elk bedrag van ... Euro	Griffierechten ... Euro
2000	500	18
10.000	1000	19
25.000	3000	26
50 000.	5000	35
200 000.	15.000	120
500 000.	30.000	179
boven-500 000.	50 000.	180

Om het simpel te houden, staat in **bijlage 4** een schema van het Burgerlijk procesrecht ten aanzien van schuldeisers **diewelke** een executoriale titel willen verkrijgen via een **Mahnverfahren**.¹⁰⁵

§ 3.2.3.2 Umsatzsteuer (btw)

De btw in Duitsland bedraagt 19%. De btw mag worden verhaald op de schuldenaar ex art. 7008 van bijlage 2 RVG. De btw-regeling (art. 2 lid 3 BIK) correspondeert met de Nederlandse. Ten aanzien van het betalen van de btw is, **aangezien** de aard van de te leveren dienst van TKB, alleen de btw schuldig aan het land van de schuldenaar

¹⁰³ Online onderzoek (www.finanztip.de, zoek op mahnguebühren) tussen vier uitspraken: OLG München 28 juli 2011, Az 29 U634/11, Landgericht (rechtbank in eerste aanleg) (hierna: LG) Hamburg 6 mei 2014 AZ 312 O 373/13, OLG Düsseldorf 13 februari 2014 AZ. I-6 U 84/13 en LG Frankenthal (Pfalz) 18 december 2012 Az. 6 O 281/12.

¹⁰⁴ Kramer en Tuil, Deventer: 2012, p. 121 en art. 692 jo. 794 Zivilprozessordnung (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) (hierna: ZPO).

¹⁰⁵ Kramer en Tuil, Deventer: 2012, p. 122.

conform Richtlijn 2006/112/EG. In de Europese Unie bestaat gelukkig een verdrag waarin u betaalde btw aan buitenlandse overheden, mits u geen onderdaan bent van die buitenlandse overheid, kunt terugvragen op basis van richtlijn 86/560/EEG. Wel dient u dan te begrijpen dat u hier extra voordeel uit haalt, waardoor dit misschien niet wordt geaccepteerd door de rechter.¹⁰⁶

§ 3.2.4 incassovorderingen tussen niet-consumenten

Richtlijn Betalingsachterstand heeft wijzigingen met zich meegebracht in het Duits~~e~~ invorderingsrecht. Het belangrijkste artikel dat gewijzigd is, is artikel 288 BGB. In lid 5 is de 40 euro~~-~~bepaling uit art. 6 Richtlijn Betalingsachterstand~~;~~ opgenomen als een vast bedrag. ~~D-~~deze bepaling geldt, net als in België, alleen voor niet-consumenten. Er mag worden afgeweken bij overeenkomst, maar bij unbillige anzusehen (onredelijke bezwarendheid) wordt er gematigd naar dit vaste bedrag ex art. 288 lid 6 BGB. Voorts is de bepaling over de dertigdagenregeling (zie § 2.6.1) opgenomen in art. 271a lid 1 jo. lid 3 BGB.

Volgens professor Gwendolyn Gemke zal er geen sprake zijn van reflexwerking ten behoeve van de niet-consument zonder rechtspersoonlijkheid.¹⁰⁷ Echter, ~~dit~~ klopt ~~dit~~ niet helemaal. Sommige niet-consumenten kunnen namelijk genieten van dezelfde rechten als consumenten, mits de rechter dit vindt. Dit is een uitvloeisel van Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken. Ten slotte zijn er nog andere aanpassingen doorgevoerd ten aanzien van de wettelijke rente en onredelijke bezwarendheid. Op deze drie onderwerpen zal in de volgende paragraf~~ven~~ wat dieper worden ingegaan.

§ 3.2.4.1 Incassokosten ten aanzien van niet-consumenten

Zoals wij al zeiden, mag 40 euro in ieder geval onvoorwaardelijk in rekening worden gebracht als er niet op tijd is betaald.¹⁰⁸ Als wij kijken naar Richtlijn Betalingsachterstand, bij uitstek naar artikel 6 Lid 3, dan zien wij de term 'redelijke schadeloosstelling' weer voorbij~~-~~kom~~ent~~. In art. 288 lid 4 BGB wordt aangegeven dat verdere schade niet wordt uitgesloten, hierin wordt waarschijnlijk de redelijke schadeloosstelling geïmpliceerd. Deze redelijke schadeloosstelling dient als dekking voor de kosten van de vertraging van de betaling. De redelijke schadeloosstelling kan bestaan uit juridische en administratieve kosten. Deze schadeloosstelling dient wel duidelijk en transparant in de algemene voorwaarden te worden opgenomen, anders kunnen zij worden afgewezen bij de rechter.¹⁰⁹ Bijvoorbeeld aArtt. 280, 286, 288 BGB rechtvaardigen voor de herinneringen een bedrag van EUR 5,00 per herinnering, vanwege de vertraging in de vordering. ~~D-~~de kosten voor het verkrijgen van een handelsregister ~~kunnen~~ -in rekening worden gebracht conform artt. 280, 286 BGB, 287 ZPO. Hier zit echter een grens aan, want bijvoorbeeld de kosten voor het inzetten van ~~een~~ (incasso)medewerker~~;~~ komen niet in aanmerking voor vergoeding.¹¹⁰ Noch in de literatuur, noch in de jurisprudentie en noch in de wetshistorie is een vaste hoogte voor de redelijke schadeloosstelling te herleiden. Dit laat onverlet het matigingsrecht van de rechter.

Ten slotte is de wettelijke rente op grond van art. 288 lid 2 BGB, 9% van de hoofdsom ten aanzien van niet-consumenten. Deze wordt ~~veropege~~hoogd of verlaagd met de basisrente op basis van art. 247 BGB, de Europese Centrale Bank beslist over de hoogte. De basisrente wordt steeds bekend-gemaakt op de site van de Bundesbank, momenteel is de basisrente -0,88%. Dus de wettelijke rente is momenteel (tot 1 januari 2017) -8,12%.

Aangezien de incassokosten geen vaste bedragen zijn (behalve de bedragen o.b.v. de RVG), is er gekozen voor een voorbeeld en niet voor een staffel. Voorbeeld: hoofdsom is 1000 euro inclusief wettelijke rente ter hoogte van 8,12%. Eerste vorm van incassokosten is het vaste bedrag van 40 euro ~~vast-bedrag~~, tweede vorm is 15% (gefingeerde percentage) over de hoofdsom, derde vorm van incassokosten 80 euro (factor 1 conform RVG). Vierde vorm is 5 euro per herinnering. Totale vordering: 1356,20 euro

§ 3.2.5 Betaaltermijnen

¹⁰⁶ Dit wordt geïmpliceerd op een informatieve website: www.schuldnerberatung-schickner.de, zoek op incassokosten zulässig oder nicht, onder alinea 6 van 'Wie Sie sich gegen unberechtigte Inkassoforderungen wehren, lesen Sie auf dieser Seite unten!!'.

¹⁰⁷ G. Gemke, *der junge Zahnarzt*: 2015, p. 48, aanhef.

¹⁰⁸ G. Gemke, *der junge Zahnarzt*: 2015, p. 48, opsomming 2.

¹⁰⁹ Medicus & Lorenz, C.H. Beck: 2015, p. 214, par. 464 en T. Oelsner, *Grundfragen*: 2013, p. 186.

¹¹⁰ Amtsgericht Kassel, 28 december 2015, 410 C 3041/15.

Wanneer het gedrag van de schuldenaar (zowel consumenten als niet-consumenten) tegenstrijdig is aan het voldoen van de betaaloopdracht dan wel regeling, waarvan de doelstelling is de betalingsverplichting te voldoen, wordt volgens de wetgever altijd uitgegaan van schuldenaarsverzuim.¹¹¹ In Nederland en België zijn er niet echt regels omtrent het betalen binnen een bepaalde termijn. Een bedrijf kan bijvoorbeeld afspreken dat pas volgend jaar de schuldenaar de vordering dient te betalen. Is er niets afgesproken, dan wordt er teruggevallen op wet- en regelgeving. In Duitsland is dat niet zo. In Duitsland dient de vordering binnen 30 dagen betaald te worden, bij uitzonderingen mogen betalingen binnen 60 dagen gedaan worden. Bij afspraken boven de 60 dagen, worden deze bedingen als onbillijk beschouwd en derhalve onredelijk bezwarend op grond van art. 308 BGB.¹¹² 10 dagen is de minimumbetaaltermijn, hierbij kan naast de factuur een ingebrekestelling worden gestuurd (dus tegelijk). Indien er niet wordt voldaan binnen 10 dagen, dan kunnen incassokosten ter stond worden gevorderd. Deze kunt u weer in een aanmaning opvolgend op de ingebrekestelling in rekening ~~meteen~~-brengen, met dien verstande dat de schuldenaar op de hoogte wordt gesteld ~~van~~ de ingebrekestelling ~~en~~ dat er incassokosten zullen worden geheven bij ~~een~~ niet ~~tijdige~~ betaling van de vordering ~~op-tijd~~.¹¹³

§ 3.2.6 Nachteilige Vertragsklauseln (onbillijke bepalingen) in de algemene voorwaarden

In Nederland en België hebben wij dezelfde soort termijn terug-gezien, respectievelijk onredelijke bezwarende bepalingen en onbillijke bepalingen. In Duitsland hebben zij een andere term hiervoor: Nachteilige Vertragsklauseln. Naar het Nederlands vertaald staat hier: nadelige contractclausules. Dit komt op hetzelfde neer als onbillijke bepalingen/onredelijke bezwarende. Een onbillijke bepaling in Duitsland heeft als gevolg dat het unwirksam (vernietigbaar) is. Deze terminologie is anders dan in België, waar zij 'niet-geschreven' als gevolg aanhouden. Echter, ~~komen~~ alle termen ~~komen~~ op hetzelfde neer.

In Duitsland ~~is~~ zijn een aantal onbillijke bepalingen toegevoegd, te weten ~~het~~de overschrijden van de 30- dan wel 60-dagen-betaaltermijn (art. 271a lid 1 t/m 3 BGB), het uitsluiten van rente (art. 288 lid 6 BGB), het uitsluiten van het minimum incasseerbaar bedrag ad 40 euro (art. 288 lid 6 BGB) en het hebben van een akkoordtermijn¹¹⁴ van meer dan 15 dagen (art. 308 lid 1 jo lid 1b jo 310 lid 1 BGB). Bij twijfel ~~van~~ kan ~~de~~ rechter deze bepalingen onbillijk verklaren.¹¹⁵ Voorts hebben zij in Duitsland een grijze en zwarte lijst waarin bepalingen staan ~~die~~-~~welke~~ geacht worden onbillijk te zijn. Deze staan in art. 308 en 309 BGB. Bij een onbillijke bepaling, althans bij een vermoeden van onbillijkheid, kan men zich op grond van de Unterlassungsklagengesetz (Wet beklagrecht) (hierna: UklaG) beroepen op art. 1 en 1a UklaG als de schuldenaar een niet-consument is en op art. 2 UklaG als de schuldenaar een consument is. Deze lijsten hebben ook een reflexwerking, met dien verstande dat bij iedere bepaling afzonderlijk moet worden gekeken of het in aanmerking komt voor reflexwerking.¹¹⁶ Men dient dan bij de bevoegde instantie (art. 3 UklaG) een vordering in te stellen. Twee van de bevoegde instanties zijn in ieder geval ~~den~~ Industrie- und Handelskammern oder den Handwerkskammern (de Kamer van Koophandel of de Kamer van ~~A~~ambacht). Hierdoor kan worden geïmpliceerd dat alleen de rechter bepalingen onbillijk kan bepalen en dit niet buitengerechtelijk kan. Ten slotte zijn er bepaalde omstandigheden waarin er een reflexwerking kan bestaan, dit kan dan geïnspireerd worden door Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken. In dit geval geldt dan de bescherming voor consumenten en worden de incassokosten gereduceerd conform Titel 3.2, paragraaf 3.2 & 3.3.

§ 3.2.7 Deelconclusie Duitsland

Na de theoretische basis van Duitsland te hebben onderzocht, kunnen wij concluderen dat er veel gecodificeerd staat in de wet- en regelgeving. Jurisprudentie geeft ~~op-en~~-aanvullingen ten aanzien van de variabele kosten ~~die~~~~welke~~ niet in de wet staan geregeld. Het is interessant om stil te staan bij de vraag hoe Duitse schuldeisers en schuldenaren het eerst deden. Richtlijn Betalingsachterstand heeft bijna alleen wijzigingen voor niet-consumenten gehad en is immers pas eind 2014 geïmplementeerd. Voor consumenten lijkt alles reeds te zijn geregeld. Net als in België geniet de consument van een bepaalde bescherming door de overheid en worden bepaalde restricties opgelegd voor schuldeisers. Schuldeisers dienen zich te houden aan deze restricties en anders volgen er administratieve en/of strafrechtelijke sancties. Niet-consumenten genieten weer niet van deze bescherming, maar net als Nederland bestaat

¹¹¹ Medicus & Lorenz, C.H. Beck: 2015, p. 141, par. 327.

¹¹² Medicus & Lorenz, C.H. Beck: 2015, p. 71-72, par. 168.

¹¹³ Medicus & Lorenz, C.H. Beck: 2015, p. 214-215, par. 464.

¹¹⁴ In sommige bedrijven moet een akkoord worden gegeven voor het overschrijven van geldbedragen.

¹¹⁵ Medicus & Lorenz, C.H. Beck: 2015, p. 71-72, par. 168.

¹¹⁶ Palandt en Gerd Brudermüller, 'Bürgerliches Gesetzbuch: BGB', C.H. Beck: 2017, p. 463-482. Een Duits-Nederlands sprekende ~~juris~~sit, verbonden aan de Duits-Nederlandse Handelskamer, heeft mij ondersteund in de vertaling hiervan.

er wel reflexwerking. De incassokosten zijn wel markant geregeld. Zoals wij hebben gezien in België₂, is de rechtsplegingsvergoeding daar voorbehouden aan de advocaten, in Duitsland mag deze kostenpost door juridische dienstverleners, onder meer incassobureaus, worden geheven. Het goede hieraan is dat er in de wet precies geregeld staat waar en wanneer een juridische dienstverlener zijn kosten in rekening mag brengen. Voorts staat er in de wet en in een arrest van het Bundesverfassungsgericht, dat deze weer kunnen worden verhaald op de schuldenaar, bij zowel consument als niet-consument. Het verschil met België is dat bepaalde kosten in rekening kunnen worden gebracht ~~die, welke~~ niet wettelijk staan vastgesteld. Zo zijn de aanmaningskosten voor de herinneringen ~~die welke~~ worden verstuurd, incasseerbaar in Duitsland. Echter, ~~zijn~~ deze ~~zijn~~ erg omstrede, waarschijnlijke vanwege hun onwettelijk karakter. In Nederland en België is het in dat geval een stuk beter geregeld ~~wat betreft ten aanzien van~~ de hoogte van incassokosten ten aanzien van de consumenten. Dit zijn aspecten van het incassotraject. Het incassotraject bevat vormvereisten in Duitsland ten aanzien van consumenten en de incassokosten staan vast op basis van wet- en regelgeving. Ten slotte heeft ook in Duitsland, net als in België, Richtlijn Betalingsachterstand een beschermende functie geboden aan schuldeisers ~~die welke~~ te maken hebben met niet-consumenten als schuldenaren. Rechters integreren die rol dan ook in de praktijk ten aanzien van hun houding jegens de schuldenaar.

Titel 3.3 Inleiding Verenigd Koninkrijk

In deze titel zullen wij in de volgende paragrafen bezien welke gevolgen de implementatie van Richtlijn Betalingsachterstand voor de Britse wetgeving (Engeland, Wales en Noord-Ierland)¹¹⁷ heeft gehad in het kader van het incassotraject en de hoogte van de incassokosten. Wij zullen ons beperken tot Engeland en Wales. In deze titel zal een deelconclusie worden gegeven op de deelvraag van dit hoofdstuk in het kader van deze titel.

§ 3.3.1 Incassovorderingen ten aanzien van consumenten

Na te hebben gekeken in de Nederlandse, Belgische en Duitse wet- en regelgeving ten aanzien van consumenten, zullen wij nu kijken hoe de Britse wet- en regelgeving in elkaar zit. Het eerste ~~dat opvalt, wat opvallend is,~~ is dat er een wet bestaat sinds 1998 ~~die welke~~ de niet-consumentenverhoudingen regelt, te weten de 'Late Payment of Commercial Debts Act 1998', maar geen specifieke 'Act' ~~die welke~~ incassokosten ten aanzien van consumenten reguleert. Dit wordt ook geïmpliceerd op de site van het ~~m~~Ministerie van Justitie van het Verenigd Koninkrijk. Hier staat dat de compensatie, ~~die welke~~ u kwijt zou zijn aan een claim management company (incassobureau) (hierna: CMC), voor u kunt houden bij het geslaagd incasseren van een vordering. Een incassobureau wordt in de wet een claim management company genoemd.¹¹⁸ Met compensatie wordt paragraaf 5 Pre-Action Conduct jo. Part 44 lid 3 Civil Procedure Rules (hierna: CPR) bedoeld. Hier staat ~~het de~~ proportionaliteitsvereiste in voor kosten. Dit betekent ook meteen dat iedereen in staat is om een buitengerechtigd incassotraject te starten, zonder ingeschreven te staan als ondernemer en ook een claim kan indienen via bijvoorbeeld Money Claim Online.¹¹⁹ Wel dient een persoon ~~die welke~~ een vordering wil incasseren, zich ~~te~~ laten autoriseren door de regulator (Secretary of State)¹²⁰ in de zin van bijlage 1 van de Compensation Act 2006, nog voor het starten van het buitengerechtigd incassotraject. U dient wel rekening te houden met 'regulations' (amendement wetten) ~~die welke~~ in de toekomst aangenomen kunnen worden. Een voorbeeld is hier de Compensation Acts Regulation 2014. ~~H,~~ hierin is vastgesteld dat individuen ~~die's~~ ~~welke~~ een CMC willen blijven en vorderingen willen innen en een beroep willen doen op de compensatie, een ondernemer moeten worden. Het proces waarin een vordering wordt gevorderd, wordt claim management genoemd. In Engeland bestaat ook een soort rechtsplegingsvergoeding. ~~E,~~ echter, ~~deze is is deze~~ net als in België voorbehouden aan de advocaat. Ter informatie, zie **bijlage 5** voor een staffel van deze vergoeding.

Er bestaat wel een aantal regels waar een CMC zich aan moeten houden, wanneer zij een vordering wil innen om zodoende een beroep te kunnen doen op de compensatie. Enkele regels staan opgesomd in sectie 40 Administration of Justice Act 1970 (hierna: AJA) en onder schedule 1 (tabel) van de Consumer Credit Act 1974 (hierna: CCA). Een van deze regels is het bewust geven van valse informatie aan de Office for Trading, bijvoorbeeld dat de incassant een deurwaarder of advocaat is, terwijl dat niet zo is. Op hier-voor genoemde overtreding staat een boete van 400 pond open en/of een maximale gevangenisstraf van 2 jaar. De boete kan worden opgelegd door de Office for

¹¹⁷ Sectie 1 lid 2 Late Payment of Commercial Debts Regulations (amendement wet) 2013.

¹¹⁸ Kramer, Tuil en Tillema: 2012, p. 147.

¹¹⁹ Volgens Kramer, Tuil en Tillema kan iedereen een vordering via Money Claim Online indienen. Vergelijkbaar met e-kantonprocedures.

¹²⁰ Sectie 5 Compensation Act 2006. Zie document uitgegeven door het Ministerie van Justitie: CMR Conduct of Authorised Persons Rules.

Trading en the local weights and measures authority. Deze autoriteiten zijn de handhavers van de CCA.¹²¹ Voorts kan ook een CMC vervolgd worden op de voet van sectie 14 Consumer Protection from Unfair Trading Regulations 2008 jo 127(1) of the Magistrates Courts Act 1980, bijvoorbeeld wanneer een CMC te vaak contact opneemt dan wel laat belt.¹²² Ten slotte geldt er in het Verenigd Koninkrijk een wettelijke rentepercentage van 8% ten aanzien van consumenten.¹²³

§ 3.3.1.1 Incassokosten ten aanzien van consumenten

Eerder is gezegd dat de incassokosten op basis van een 'compensatie' zijn gereguleerd. Met deze compensatie wordt Part 44 CPR bedoeld. Part 44 CPR heeft achttien leden. Van belang tijdens een buitengerechtelijk incassotraject, zijn de leden drie t/m vijf. De incassokosten zijn noch vaste bedragen, noch gebaseerd op een percentage van de hoofdsom. De incassokosten moeten volgens Part 44 lid 3 onder 1 redelijk en proportioneel zijn in haar verhouding tot de gedane incassohandelingen en tot de kosten. Hier heeft de wetgever een volledige vrijheid toegekend aan de rechters.¹²⁴ In de rechtspraak valt geen standaard-percentage of -formule te herleiden. De rechter baseert per geval hoeveel procent op de hoofdsom wordt toegewezen en anders **de hoogte van dewelke** kosten, bijvoorbeeld de advocaatkosten, voor het schrijven van twee brieven.¹²⁵ Vanaf Part 45 CPR begint het gerechtelijke traject (vergelijkbaar met de rechtsplegingsvergoeding in België).

§ 3.3.1.2 Debt collection (het incassotraject)

Voordat de vordering opeisbaar wordt, dient er een cooling-off periode te zijn van minimaal 14 dagen voor consumenten. Dit brengt met zich mee dat de consument 14 dagen de tijd heeft zich te bedenken op basis van sectie 30 Consumer Contracts Regulations 2013. Dit is nog in de fase waarin de crediteur en debiteur, respectievelijk verkoper en koper zijn. Alvorens rechtelijke stappen te nemen, dient de schuldeiser eerst een minnelijke/buitengerechtelijke fase te ondernemen, conform de Pre-Action Conduct and Protocols onder de CPR (hierna: Pre-Action Conduct). Onder paragraaf 6 Pre-Action Conduct, staat een tweetal regels over het aanschrijven van schuldenaren en over de reactietijd van de schuldenaren. Respectievelijk dient een aanschrijving onder meer steeds een omschrijving van de kosten en de basis waarop de vordering rust te bevatten. Een reactietijd van maximaal 14 dagen in een non-complexe zaak en maximaal 3 maanden in een complexe zaak, is blijkens art. 6 Pre-Action Conduct. In 2011 ging men vaker gerechtelijk dan voorheen.¹²⁶ Volgens Kramer, Tuil en Tillema komt het, omdat de meeste vorderingen vallen onder het Small Claims Track-systeem (claims tot 5000 pond). Dit Small Claims Track is goedkoop en zorgt ervoor dat u op korte termijn een betalingsbevel krijgt. Daarnaast zijn er nog twee andere soorten 'Tracks', te weten het Fast Track en het Multi Track. Het idee achter het Fast Track is vorderingen tussen de 5000 en 25-000 pond en die non-complex zijn, met één zitting af te doen. Het Multi Track spreekt voor zich, hier komen de moeilijker rechtszaken **dewelke** over vorderingen gaan van 25-000 pond en hoger.¹²⁷

In alle Tracks kunnen de advocaatkosten uit Part 45 lid 3 CPR worden gevorderd en worden de griffierechten beperkt.¹²⁸ In Part 45.3 sub b CPR staat dat een schuldenaar binnen 14 dagen de vordering dient te betalen na het verzenden van de 'particulars of claim', daar aangehecht een 'claim form'. Dit betekent dat er naar de schuldenaar informatie over het te vorderen bedrag en een (concept)-verzoek tot betalingsbevel, worden verstuurd. De informatie kan bijvoorbeeld een overeenkomst bevatten **waarop de grondslag van de vordering vindt**. Een schema van het gerechtelijke traject in Engeland en Wales, vindt u in **bijlage 6**, deze is afkomstig uit het rapport van Kramer, Tuil en Tillema.

¹²¹ Sectie 161 CCA.

¹²² Dit wordt althans beweerd op de site van citizensadvice: www.citizensadvice.org.uk, zoek op harassment by debtors. Citizensadvice is een belangenorganisatie die, welke burgers adviseert in onder andere juridische zaken.

¹²³ Sectie 17 Judgments Act 1838, sectie 35(A) Senior Courts Act (formerly Supreme Court Act) 1981, sectie 69 County Courts Act 1984, The County Courts (Interest on Judgment Debts) Order 1991, County Courts (Interest on Judgment Debts) (Amendment) Order 1996.

¹²⁴ Part 44.2 CPR en High Court of Justice Queen's Bench Division 30 juli 2015, Asghar & Anor v Ahmad & Ors [2015] EWHC 2234 (QB).

¹²⁵ England and Wales High Court (Queen's Bench Division) 30 July 2015, Asghar & Anor v Ahmad & Ors [2015] 2234 (QB), -England and Wales High Court (Queen's Bench Division) 21 juni 2016, Kupeli & Ors v Sirketi (t/a Cyprus Turkish Airlines) & Anor [2016] EWHC 1478 (QB) en England and Wales High Court (Queen's Bench Division) 4 april 2012, Jeeg Global Ltd v Hare- ([2012] EWHC 871 (QB).

¹²⁶ Ministry of Justice, Judicial and Court Statistics 2010 - en Ministry Of Justice, Judicial and Court Statistics 2011 (stijging rechtszaken).

¹²⁷ Kramer, Tuil en Tillema: 2012, p. 143.

¹²⁸ Kramer, Tuil en Tillema: 2012, p. 143.

Met opmerkingen [PK12]: Is dit correct?

Met opmerkingen [PK13]: Ik mis een woord in deze zin.

Met opmerkingen [PK14]: Is dit juridische taal? Lijkt me logischer om op het laatst 'plaatsvindt' te gebruiken.

§ 3.3.1.3 VAT (btw)

De btw in het Verenigd Koninkrijk bedraagt 20%. De btw mag worden verhaald op de schuldenaar op basis van Part 44.2.3 onder titel Practice Direction CPR. De btw-regeling (art. 2 lid 3 BIK) correspondeert met de Nederlandse. Ten aanzien van het betalen van de btw is, **aangezien** de aard van de te leveren dienst van TKB, alleen de btw schuldig aan het land van de schuldenaar conform Richtlijn 2006/112/EG. In de Europese Unie bestaat gelukkig een verdrag waarin u betaalde btw aan buitenlandse overheden, mits u geen onderdaan bent van die buitenlandse overheid, kunt terugvragen op basis van richtlijn 86/560/EEG.

§ 3.3.2. Incassovorderingen tussen niet-consumenten

Zoals eerder is aangehaald, heeft de Richtlijn Betalingsachterstand alleen gevolgen gehad voor niet-consumenten in het Verenigd Koninkrijk. De Late Payment of Commercial Debts Act 1998 (hierna: LPDA) is de leidende wet. Deze wet is in 2013 aangepast; middels de Late Payment of Commercial Debts Regulation 2013 en 16 maart 2013 in werking getreden. De nieuwe LPDA is vergelijkbaar met de vernieuwde Belgische Wet BB. Beide zijn een soort kopie van **de** Richtlijn Betalingsachterstand. Op grond van het voorgaande zal daarom niet alles uitbundig worden besproken wat er in Richtlijn Betalingsachterstand staat. Er zal worden verstaan met een verwijzing naar een paragraaf uit dit onderzoek **die** welk analoog toepasbaar is. De betalingstermijnen van 30 en 60 dagen (sectie 4 LPDA) zijn bijvoorbeeld hetzelfde als in §2.6.1. (Nederland) en § 3.1.3.1. (België).

§ 3.3.2.1. Incassokosten ten aanzien van niet-consumenten

De incassokosten zijn ten opzichte van de consumenten, transparanter en duidelijker. Op basis van sectie 5A lid 2 LPDA kan een staffel worden gemaakt. Boven op deze vaste bedragen kunnen nog aanvullende redelijke kosten (redelijke schadeloosstelling) in rekening worden gebracht op basis van sectie 5A lid 2A LPDA. Wat niet anders is dan **in** andere landen, is dat deze aanvullende 'reasonable costs' (redelijke kosten) in mindering moeten worden gebracht op het bedrag **dat** uit de staffel komt. Er is in deze verder geen specifieke uitleg te vinden over deze 'redelijke kosten'. In de (gepubliceerde) jurisprudentie is hier, echter sinds 17 maart 2016 pas, meer informatie over te vinden. In een zaak bij het High Court of Justice (gerechtshof) heeft de rechter bepaald dat de redelijke kosten als volgt zijn gebaseerd: 'so connected with and ancillary to the referred dispute as properly to be considered as part of the costs'.¹²⁹ Naar het Nederlands **vertaald** staat hier dat de redelijke kosten in verband moeten staan **met** de gemaakte kosten en het een toegevoegde waarde moet hebben, dus het mag niet belangrijker zijn dan de primaire incassokosten. In deze zaak is overigens ongeveer 48-000 pond geëist en deze zijn toegewezen door de rechter. Dus op de vraag, **die** welk in de vorige titels ook voor kwam, hoe hoog **mogen** de redelijke kosten **mogen** zijn, zal geantwoord worden **met**; er is geen vast percentage, noch een vast bedrag. Hieronder vindt u een staffel op basis van sectie 5A lid 2 LPDA:

Vordering	Incassokosten
Tot en met £999.99	£40
£1,000 - £9,999.99	£70
£10,000 and above	£100

Bij het willen afwijken van deze bepalingen, moet er voldaan zijn aan **de** soorten behoeftigheidsvereisten. Was het nodig om deze kosten in rekening te brengen? Heeft de schuldeiser onnodig kosten gemaakt?¹³⁰

¹²⁹ England and Wales High Court (Technology and Construction Court) 17 maart 2016, Lulu Construction Ltd v Mulalley & Co Ltd [2016] EWHC 1852 (TCC).

¹³⁰ Supreme Court 4 november 2015, ParkingEye Limited v Beavis [2015] UKSC 67 en Supreme Court 1 juli 1914, Dunlop Pneumatic Tyre Co Ltd v New Garage & Motor Co Ltd [1914] UKHL 1.

Het is immers zo dat de compensatie de vergoeding moet voorstellen aan de schuldeisers, wanneer de zaken door de schuldenaar gestopt zijn (zonder opzegging) en hierdoor de schuldeiser schade heeft geleden.¹³¹ **b** Bijvoorbeeld bij het voortijdig opzeggen van een telefoonabonnement. Dan worden er onnodig kosten gemaakt. De kosten komen dan voor rekening van de (ex-)verbruiker, omdat het anders onredelijk zou zijn als de provider het zou moeten dulden.

§ 3.3.2.2. Statutory interest (wettelijke rente)

Volgens de LPDA wordt de wettelijke rente bepaald op 8%, vermeerderd met een variabel percentage dat op basis van de Bank of England wordt gepubliceerd op hun website onder 'Official Bank Rate History'.¹³² Momenteel is het totale wettelijke rente-percentage 8,25%. Echter, ~~kan~~ deze wettelijke rente ~~kan~~ buiten toepassing worden gelaten op basis van sectie 8 LPDA. Hierin staat dat een contract de wettelijke rente niet mag uitsluiten, tenzij ~~er~~ een 'substantial contractual remedy' aan te pas komt. Een substantiële contractuele remedie is een separate overeenkomst waarin een andere rente (meestal hogere) wordt afgesproken.¹³³ Daarnaast kan het voorkomen dat de rechter zelf bepaalt op welke rentevoet de vordering mag worden geïnd, dit staat overigens geïmpliceerd in sectie 3 lid 2 tweede zin LPDA. De rechter kijkt dan naar de standaard rentekoers binnen de branche van de partijen en kan oordelen welke te handhaven, ~~dan wel~~ een hogere of lagere rentekoers.¹³⁴ Deze manier van bepaling van de wettelijke rente heeft het 'House of Commons' ingevoerd in 1997 om de contractsvrijheid te dienen.¹³⁵

Met opmerkingen [PK15]: Is dit niet House of Commons?

§ 3.3.3. Inequitable provision (onbillijke bepalingen) in de algemene voorwaarden

Of iets 'grossly unfair' (onbillijk) is, kunnen boeken over geschreven worden. Al helemaal in het Britse recht. Dit vooral vanwege het Common Law-regime (rechtssysteem waarin de rechter het recht bepaalt, ook wel doctrine of precedent genoemd) in het Verenigd Koninkrijk. Wij zullen ons daarom alleen houden tot het onderwerp van schadebedingen in overeenkomsten.

Een belangrijk artikel in de LPDA is sectie 3 LPDA. In lid 1 wordt aangegeven dat alle schulden als een 'qualifying debt' moeten worden gezien, tenzij zij haar grondslag niet in een overeenkomst kan vinden waaruit ~~in~~ een betalingsverplichting voortvloeit voor een partij. Vaststaat in ieder geval dat de schuld die voortvloeit uit een overeenkomst een 'unqualified debt' is, wanneer deze een bepaling bevat waarin de wettelijke rente wordt uitgesloten. Laatstgenoemde artikel is in werking sinds 2002. Dus in principe zijn alle schulden ~~die welke~~ voortvloeien uit overeenkomsten vanwege het niet op tijd voldoen van de hoofdsom en geen beperkende bepalingen bevatten ten aanzien van de wettelijke rente, qualified debts.

In sectie 4 lid 7A jo 2F en 5D LPDA, wordt net als in Duitsland de onbillijkheid gesuggereerd bij een betaaltermijn ~~die~~ langer is dan 15 dagen zonder enige reden. In het Verenigd Koninkrijk zijn er in lid 7A drie extra voorwaarden verbonden omtrent de bepaling van de billijkheid, te weten het te kwader trouw handelingen voeren en oneerlijke afspraken maken, de inherentie van de dienst of het geleverde goed en of er objectieve redenen waren om van lid 2E (de 60 dagen vallen eerder dan de afgesproken betaaltermijn) dan wel van 5C (fatale termijn) af te wijken. In de jurisprudentie kan geen voorbeeld worden gevonden om verder op dit onderwerp in te kunnen gaan. ~~E~~, echter, ~~het~~ lijkt ~~het~~ logisch dat men alles dient te motiveren indien zij wil afwijken van de geldende wet- en regelgeving.

Ten slotte bestaat de reflexwerking hier net als ~~in~~ ieder ander land. ~~E~~, echter, ~~hier~~ zit ~~hier~~ een andere wending aan. Deze reflexwerking valt onder de Britse 'Unconscionability' doctrine. Een rechter van het Supreme Court (Hoge Raad) heeft bepaald dat deze term uitgelegd dient te worden naar het Amerikaanse 'inequality of bargaining power'.¹³⁶ Hierdoor impliceert de rechter dat niet alleen reflexwerking plaats kan vinden, maar ook dat Amerikaans

¹³¹ Saintier maakt een analogie tussen het Britse, Franse en Duitse compensatie en 'indemnity'(vergoeding)-systeem in DiMatteo, Zhou, Saintier en Rowley, 2013: p. 305-306.

¹³² Op basis van sectie 6 LPDA bepaalt de Secretary of State wat het basis-bedrag zal zijn, deze is vastgesteld op 2002 in Statutory Instruments, 2002 No. 1675.

¹³³ High Court of Justice Technology and Construction Court 13 april 2010, Yuanda (UK) Co Ltd v WW Gear Construction Ltd WC2A 2LL 13/04/2010.

¹³⁴ High Court of Justice Technology and Construction Court 15 februari 2016, AMD Environmental Ltd v Cumberland Construction Company Ltd [2016] EWHC 285 (TCC).

¹³⁵ Clause 7 part 2, Late Payment of Commercial debts (interest) Bill [H.L.], 1997/1998.

¹³⁶ Supreme Court, 30 juli 1974, Citation Number: 1974] EWCA Civ 8.

recht een bepaalde toegevoegde waarde heeft voor het Britse recht. Beide hanteren immers het Common Law-regime. Deze doctrine kan naast reflexwerking ook voor vernietigbaarheid zorgen van bepalingen.¹³⁷ De Britse rechter kan ook op basis van Europese wet- en regelgeving (Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken)¹³⁸ reflexwerking toepassen. Toepassing van Europese wet- en regelgeving ~~krijgt vindt~~ eerder de voorkeur ~~van~~ Britse rechters, dit wordt tevens verwacht.¹³⁹ Vandaar dat er een beroep wordt gedaan op sectie 140A CCA bij een 'unfair relationship', een wet ~~diewelke~~ geïnspireerd is door richtlijn 2008/48/EU (inzake consumenten-kredietovereenkomsten).¹⁴⁰ ~~Deze is~~ Deze doctrine gaat veel verder. ~~E, echter, zal~~ dit ~~zal~~ ten overvloede zijn voor dit onderzoek en daarom is ~~heter~~, nogmaals, alleen beperkt tot het schadebeding.

§ 3.3.4 Brexit

Anno 2016 heeft een referendum plaatsgevonden in het Verenigd Koninkrijk over het annexeren van de Europese Unie (hierna: EU). Dit referendum heeft als uitkomst dat het volk van het Verenigd Koninkrijk de EU wenst te verlaten. Onlangs heeft de nieuwe minister-president van het Verenigd Koninkrijk, Theresa May, bekend-gemaakt dat art. 50 Verdrag betreffende de Europese Unie geactiveerd zal worden in maart 2017.¹⁴¹ Artikel 50 gaat over het recht van secessie (terugtrekken uit de EU). Deze zogeheten 'Brexit' zal wellicht veel veranderingen met zich ~~meebrengen nemen~~. Gregor Irwin, Chief Economist bij Global Counsel, heeft in een online staande ~~pPowerp~~PowerPoint presentatie, een aantal modellen opgesteld van andere landen die afspraken hebben gemaakt met de EU (sheet 6). ~~L~~-Landen zoals Turkije en Noorwegen.¹⁴² De afspraken gaan onder andere over het douanerecht en snelle service systemen tussen partijen. Of de Brexit effect heeft op reeds geïmplementeerde richtlijnen zoals Richtlijn Betalingsachterstand en Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, zal moeten worden afgewacht tot en met eind 2019, begin 2020.

§ 3.3.5 Deelconclusie het Verenigd Koninkrijk

In het voorgaande hebben wij gezien dat het in het Verenigd Koninkrijk een stuk anders verloopt dan ~~in~~ Nederland, België en Duitsland. Het Verenigd Koninkrijk is geen land, maar een soort supranationale organisatie. Het is een organisatie van drie landen, te weten Engeland, Wales en Noord-Ierland. Ieder land heeft wel zijn eigen voetbalclubs, eigen wet- en regelgeving (Engeland en Wales hebben dezelfde wet- en regelgeving en rechtssysteem) en ~~kan~~ ook ieder land ~~kan~~ zijn soevereiniteit uitoefenen op haar grondgebied. Echter, ~~het~~ komt ~~het~~ voor dat de organisatie voor alle landen de wetgeving bepaalt. In het geval van het innen van incassovorderingen ten aanzien van niet-consumenten, ~~heeft elk land~~ ~~bben zij allen~~ dezelfde regels. ~~Dat is~~ ~~l~~Logisch aangezien het een Europese richtlijn betreft en alle drie ~~de~~ landen (nog) deel uit maken van de Europese Unie. Het Verenigd Koninkrijk handhaaft het Common Law-regime, dus de rechter bepaalt daar het recht. Waarschijnlijk is dit dan ook de reden voor de leemte in de wet. Niet alles staat in de wet- en regelgeving, de rechters bepalen de hoogte van de kosten en kijken of de wet is geschonden. Voorts kunnen rechters bepalen dat bepalingen worden aangevuld met wet- en regelgeving uit andere landen. Voorts hebben wij gezien dat de consument van een bepaalde bescherming geniet tegen schuldeisers, deze rechten doen denken aan het rechtssysteem in België en Duitsland. Het interessante is zelfs dat in de literatuur af en toe verwezen wordt naar het Duitse rechtssysteem. Het lijkt erop dat het Britse rechtssysteem niet zo compleet is ~~zoals~~ men denkt. Een interessante separate bevinding is dat rechters incassokosten naar eigen goeddunken toewijzen en dat nergens vaste bedragen, noch vaste percentages kunnen worden herleid. Dit zijn aspecten van het incassotraject. Het incassotraject bevat, in tegenstelling tot België en Duitsland, geen sancties op vormvereisten bij het niet naleven. Althans, ~~staat~~ noch in de wet- en regelgeving, noch jurisprudentie die online beschikbaar was, ~~staat~~ iets over het niet naleven van de vormvereisten. Wel staan ten aanzien van consumenten, bepaalde handelingen vast die kunnen worden gesanctioneerd ~~en~~, ~~diewelke~~ betrekking hebben op de benadering van de schuldeiser naar de schuldenaar ~~diewelke~~ een consument is. Ten slotte staan de incassokosten gedeeltelijk vast op

¹³⁷ DiMatteo, Zhou, Saintier en Rowley, 2013: p. 309-315.

¹³⁸ In het Verenigd Koninkrijk is deze richtlijn geïmplementeerd in de Consumer Protection from Unfair Trading Regulations 2008.

¹³⁹ P. Giliker, 'The Europeanisation of English Tort Law', Hart: 2014, p. 11.

¹⁴⁰ Liverpool county court 2 augustus 2012, Davies v Black Horse Ltd [2012] EW Misc 20 (CC), High Court of Justice Queens Bench Division Mercantile County 1 december 2010, Harrison v Black Horse Ltd [2010] EWHC 3152 (QB), Canterbury county court 13 januari 2012 Loughlin v Black Horse Ltd [2012] EW Misc 8 (CC)- en Brighton county court 23 januari 2013, Chamberlain v Northern Rock (Asset Management) Plc [2013] EW Misc 6 (CC).

¹⁴¹ The guardian.com, zoek op 'Theresa May to trigger article 50 by end of March 2017'.

¹⁴² Global-counsel.co.uk, zoek op BREXIT: impact on the UK and the EU.

basis van wet- en regelgeving tussen niet-consumenten. Ten aanzien van consumenten staan geen vaste incassokosten vast, bij consumenten geldt het proportionaliteitsbeginsel.

§ 3.4 Operationalisering praktijkgerichte deelvragen

In hoofdstuk 2 en 3 hebben wij de theorie behandeld van vier landen, te weten Nederland, België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Voor een samenvatting over de theorie verwijs ik u naar pagina. Zoals al eerder is gezegd in de methodologische verantwoording, heeft er tevens een praktijk-onderzoek plaatsgevonden. In Nederland heeft er alleen jurisprudentieonderzoek plaatsgevonden, in België een dossieronderzoek en een mailwisseling (soort interview) met een professor/hoogleraar aan de universiteit van Gent, in Duitsland een dossieronderzoek en in het Verenigd Koninkrijk hebben er twee mailwisselingen plaatsgevonden met twee afzonderlijke professoren/hoogleraren.

Hoofdstuk 4

De praktijk

Titel 4.1. De praktijk in Nederland

In hoofdstuk 2 hebben wij gezien hoe in Nederland het incasseren **vangaat** vorderingen **gaat**. Aangezien TKB gebonden is aan Nederlandse jurisprudentie, zal er worden volstaan met gepubliceerde uitspraken van rechtspraak.nl, dit was tevens de wens van TKB. TKB is een creditmanagementbedrijf, in **bijlage 7** vindt u een organogram van de onderneming en in **bijlage 8** vindt u het verdienmodel van TKB. Alle cliënten van TKB zijn niet-consumenten, de debiteuren zijn daarentegen zowel consumenten als niet-consumenten. Bij TKB sturen zij altijd (in Nederlandse zaken) een aanmaning om het incassotraject te starten, vervolgens belt TKB de schuldenaar na een dag of twee op om hen persoonlijker te sommeren. Volgens de bedrijfsjurist gaan alle incassotrajecten momenteel hetzelfde, dus ook de buitenlandse trajecten. En volgens manager afdeling Incasso, Paul Akkermans, worden de percentages van de WIK gebruikt voor alle vorderingen, zelfs de buitenlandse vorderingen, tijdens het buitengerechtigde traject. De incassokosten worden wel weer gewijzigd wanneer men gerechtelijk gaat in het land waar de schuldenaar zit. Hieronder ziet u aan de hand van jurisprudentie hoe de ontwikkeling in de praktijk heeft plaatsgevonden in Nederland.

Minnelijke regeling

Rechters vinden het erg belangrijk, dat geschillen zo-veel mogelijk in 'der minne' (minnelijk) worden opgelost. Het zou anders tegen de redelijkheid en billijkheid **in**gaan.¹⁴³ Rauwelijks dagvaarden (dagvaarden zonder minnelijke fase) wordt tevens niet op prijs gesteld.¹⁴⁴

Rechters kijken altijd naar de omstandigheden van het geval. In gevallen waarin een vaste schuldeiser en schuldenaar een zaak aanhangig maken, kijkt de rechter meestal wat er al is gedaan om een zaak te voorkomen. Tegelijk vindt de rechter dat gedaagden betalingsbereid moeten zijn. De rechter vindt het tevens belangrijk dat indien een schuldeiser wil dat betaling geschiedt op bepaalde datum conform de huurovereenkomst en de betalingsregeling, dit hij dan **moet** bekend **moet** maken aan **de** schuldenaar. Volstaan met maar **ééén** aanmaning en met geen woord reppen over de te late betalingen conform de betalingsregeling **is, onvoldoende**, volgens de rechters in zulke zaken **onvoldoende**. Ten slotte vinden rechters in het verlengde rauwelijks dagvaarden uit den boze, dit vanwege het tekortschieten in de minnelijke fase.

De kantonrechter kan oordelen dat er onvoldoende getracht is een procedure te voorkomen en kan vervolgens de vordering tot buitengerechtigde kosten afwijzen, voorts kan vanwege het rauwelijks dagvaarden de eisende partij worden verweten **van** afbreuk **te** doen aan de plicht efficiënt en correct te procederen.

Oplossingsgerichtheid

¹⁴³ Rb. Rotterdam 12 juli 2013, Prg. 2014/78 Ktr. Maastricht 7 januari 2015, Prg. 2015/58.

¹⁴⁴ Ktr. Maastricht 7 januari 2015, Prg. 2015/58.

De rechter vindt het belangrijk dat de schuldeiser met de schuldenaar meedenkt en oplossingen moet bieden, en als een betalingstermijn zo'n oplossing is en het is niet onredelijk, dan dient de schuldeiser zijn medewerking ~~in~~ te verlenen.¹⁴⁵

In zulke zaken kijkt de rechter naar de omstandigheden van het geval. In een zaak bij de kantonrechter heeft gedaagde per e-mail gereageerd door een betalingsregeling van drie termijnen aan te gaan. Eiseres gaf gedaagde aan dit via de site te doen, gedaagde stelde dat dit niet mogelijk was. De kantonrechter was van oordeel; dat drie maandelijkse termijnen geen onredelijk voorstel was; ~~en ziet~~ de rechter [ziet daarom](#) geen reden voor eiser om niet akkoord te gaan als dit via de site ging. Aangezien gedaagde aangaf te willen betalen, bestond er in beginsel onvoldoende aanleiding om incassomaatregelen te nemen. De rechter kan als gevolg de buitengerechtelijke kosten afwijzen.

Rauwelijks dagvaarden

Rauwelijks dagvaarden door schuldeisers wordt niet op prijs gesteld door rechters.

In het verlengde van de vorige alinea zullen wij dieper ingaan op het rauwelijks dagvaarden. Rauwelijks dagvaarden is in beginsel uit den boze bij de rechter, dit kan [echter](#) afhangen van de omstandigheden van het geval. In incassozaken is dit een stuk anders. ~~A~~, ~~althans~~, dat zou men verwachten na het arrest van de Hoge Raad. De Hoge Raad oordeelde in 2014 namelijk dat er na de WIK-brief geen verdere incassohandelingen hoefden ~~ven~~ te geschieden, de WIK-brief op zichzelf is al een incassohandeling.

In 2015 oordeelde een kantonrechter dat, op basis van een arrest van de HR uit 2014 (later weerlegd), ~~dat~~ de incassokosten nog apart in rekening moesten worden gebracht. Deze te snelle manier van procederen zonder nog apart aan te manen, wordt ook wel 'rauwelijks dagvaarden' genoemd. De rechter kan als gevolg de buitengerechtelijke kosten afwijzen.¹⁴⁶

Op de hoogte brengen vordering

Rechters vinden het belangrijk dat schuldenaren op de hoogte worden gebracht van de vordering.¹⁴⁷ Voorts dient de schuldeiser te allen tijde de vordering te kunnen uitleggen en omschrijven.¹⁴⁸

Het spreekt voor zich, maar iedere schuldenaar dient op de hoogte worden gebracht van een vordering. Het kan gebeuren dat een schuldenaar [wegens persoonlijke omstandigheden](#) niet meer op de hoogte is van de vordering; ~~wegens persoonlijke omstandigheden~~. Het is dan aan de schuldeiser om de schuldenaar hier weer van bewust te maken. Dit kan bijvoorbeeld door het verzenden van kopieën van facturen en/of de originele overeenkomst. Bij een schuldeiser, ~~die welke~~ niet-consumant is, wordt verwacht dat alles transparant en duidelijk is in de vordering. De schuldenaar heeft in zulke gevallen dan een opschortingsrecht. Het opschortingsrecht mag niet worden verboden in de algemene voorwaarden, deze is onredelijk bezwarend blijkens de zwarte lijst.

De kantonrechter kan de vordering volledig afwijzen als gevolg van het voorgaande.

Aanvang WIK-brief

In de praktijk wordt deze termijn [door kantonrechters](#) gezien als een harde eis ~~door kantonrechters~~. Het ~~h~~hof acht daarentegen dat het effect van de brief belangrijker [is](#) dan het strikt toezien op naleving van de veertiendagen termijn. Volgens kantonrechters mag [van](#) de termijn; ~~noch van~~ worden afgeweken, noch zelfs een fout in gemaakt worden.¹⁴⁹ Deze [veertien](#)14-dagen-termijn is vervolgens door de rechtspraak verscherpt. De termijn mag namelijk pas lopen op de dag nadat de aanmaning is ontvangen. Dus stel; u verstuurt de WIK-brief op 12 september 2016 om een consument aan te schrijven, deze ontvangt het op 13 september, dan begint de termijn van 14 dagen vanaf 14 september 2016, ~~d~~. Dus twee dagen na de verzending. In een zaak bij het gerechtshof heeft eiser een WIK-brief gestuurd naar gedaagde. ~~E~~, ~~echter~~, ~~deze~~ voldoet ~~het~~ niet aan alle wettelijke vereisten. Namelijk, dat er stond, dat de veertien dagen ingaan op de dag na dagtekening; in plaats van de dag na aanmaning. Gedaagde heeft desondanks niet op tijd betaald.

Volgens het hof was het effect van de brief duidelijk en heeft het hier haar werking gedaan, omdat de consequenties van niet-betaling daarin duidelijk zijn opgenomen. Een kantonrechter zou in dit geval de buitengerechtelijke kosten afwijzen.

Dubbele redelijkheidstoets

¹⁴⁵ Rb. Zeeland-West-Brabant 4 november 2015, NJF 2016/78.

¹⁴⁶ Ktr. Enschede 2 juni 2015, Prg. 2015/213.

¹⁴⁷ Rb. Noord-Holland 25 september 2013, Prg. 2014/28.

¹⁴⁸ Ktr. Arnhem 5 augustus 2015, Prg. 2015/274.

¹⁴⁹ Gh. Den Haag 21 april 2015, Prg. 2015/140.

Rechtvaarders vinden het belangrijk, schuldenaren ook, dat de buitengerechtigke kosten in redelijkeheid moeten worden gevorderd. Er moet bijvoorbeeld duidelijkheid zijn over de vordering, en de fouten **die welke** zijn gemaakt door **de** schuldeiser, dienen voor de schuldeiser te blijven. De schuldeiser kan geen buitengerechtigke kosten vorderen als deze een administratieve fout maakt.¹⁵⁰

Rechtvaarders vinden dat niet alleen het versturen van een WIK-brief volstaat, maar dat ook moet worden beoordeeld of de gemaakte buitengerechtigke kosten in de gegeven omstandigheid redelijk waren. **Z-Zelfs** in omstandigheden waarin het administratief niet mogelijk was het bedrag te verrekenen.

De rechter kan dan oordelen, dat in de gegeven omstandigheid, geen kosten voor een incassotraject in rekening kan worden gebracht.

Aansporing tot betaling

Rechtvaarders houden zich aan de richtlijnen uit rapport BGK en vooral over boetebedingen. Deze worden namelijk alleen gezien als aansporingsmiddel tot betaling van de hoofdsom.

Boetebedingen kunnen niet worden gevorderd. **E-echter, hiervan mag hier van** worden afgeweken op grond van art. 6: 91 jo 6:92 BW.¹⁵¹ De boetebedingen moeten dan wel dienen om de schade te vergoeden wegens de te late betaling.¹⁵² Een goed voorbeeld is gegeven in een zaak bij de kantonrechter. Eiser verhuurde een winkelruimte aan gedaagde. Gedaagde betaalde al vijf jaar lang niet op tijd, waardoor eiser een boetebeding met terugwerkende kracht opeiste, vermeerderd met incassokosten en wettelijke rente. De hoofdsom was hier 9900 euro. De rechter heeft in deze zaak de incassokosten gematigd tot 40 euro. De motivatie hiervoor was: gedaagde mocht vertrouwen, mede gelet op de telefonische aansporing en de boetes om de hoofdsom te betalen, **en** dat de aansporingen verder geen gevolg hadden.

De rechter kan op basis van het voorgaande de buitengerechtigke kosten matigen of afwijzen.

§ 4.1.1 Deelconclusie Nederland

HVoor het stuk over Nederland heeft geen advies. TKB is gespecialiseerd in het Nederlands incassorecht. Momenteel voldoet zij aan de gestelde wet- en regelgeving en zijn de huidige interne procedures voldoende, aangezien de Nederlandse wetgever en rechtspraak geen regels hebben gesteld rondom het incasseren van vorderingen.

Titel 4.2 De pPraktijk in België

In titel 3.1 hebben wij het gehad over het incassotraject en de incassokosten in overeenkomsten tussen Nederlandse schuldeisers en Belgische schuldenaren **die vallen** onder Belgische wet- en regelgeving. Middels dossieronderzoek zal er meer toegespit worden op de praktijk.

De opdrachtgever heeft mij toestemming verleend om in dossiers te **mogen** kijken ten behoeve van het dossier onderzoek. De dossiers zijn niet in het openbaar beschikbaar, derhalve dient u toestemming te vragen van opdrachtgever om hier inzage in te krijgen. Een lijst van alle uitspraken **die welke** gebruikt zijn, vindt u in **bijlage 9**. Dit onderzoek is relevant en heeft een toegevoegde waarde **vooraan** dit onderzoek, al helemaal omdat er online op de Belgische site, waar uitspraken voor het publiek beschikbaar zijn (juridat.be (Belgische rechtspraak.nl)), weinig tot niets staat over het onderwerp: incassokosten en incassotrajecten. **Alle De** uitspraken zijn **allen** in het systeem gezocht op: ¹“buitenlandse lopende procedures”² en ³“geëxecuteerde procedures”². Er is voor deze zoekoptie gekozen, omdat zich daar de Belgische consumenten- en niet-consumentendossiers/-zaken bevinden inclusief vonnis. Hierbij zijn meerdere dossiers gevonden. Niet in alle dossiers staan vonnissen. **E-echter**, in een overgroot deel wel. Daar heb ik mij dan ook op **gerichttoegespit** tijdens het dossieronderzoek. Vervolgens heb ik een scheiding gemaakt van consumentenzaken en niet-consumentenzaken. Deze scheiding is erg belangrijk om het onderzoek overzichtelijk te houden. Vervolgens is in ieder vonnis gekeken naar een aantal criteria: wie is de gedaagde, hoe hoog is de gevorderde rechtsplegingsvergoeding **dieat** geëist **is** en toegewezen is, wordt de vordering betwist, wordt er ander verweer gevoerd en ten slotte worden de incassokosten volledig, gematigd of niet toegewezen.

¹⁵⁰ Rb. Zeeland-West-Brabant 28 oktober 2015, NJF 2016/77.

¹⁵¹ Rapport BGK-integraal, p. 10.

¹⁵² Ktr. Assen 16 februari 2016, WR 2016/102.

Tijdens dit dossieronderzoek heb ik een aantal vonnissen bekeken en er viel mij gelijk op dat de (kanton)rechters hun vonnis summier motiveren in incassozaken. Voorts wordt er altijd, in niet-consumentenzaken, het minimum ~~aa~~um incasseerbaar bedrag en vreemd genoeg een maximum-bedrag, respectievelijk 40 euro en 2500 euro, aangeduid in het vonnis. Voorts zie ik dat rechters heel vaak het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding wijzigen naar wat zij redelijk vinden.

Ten slotte heeft er een mailwisseling met vragen tussen mij en professor Steennot plaatsgevonden om gedetailleerder ~~op~~ het onderwerp in te gaan.

§ 4.2.1 De ~~p~~Praktijk in consumentenzaken (wordt aangevuld met reactie van professor Steennot)

De zaken ~~dic~~-welke ik heb bekeken in de dossiers, zijn meestal zaken waarvan de geldvordering niet wordt betwist. Deze zaken zijn van niet-consumenten. TKB heeft namens hen een vordering getracht te innen in een minnelijke fase van consumenten. ~~Alle~~De zaken uit deze paragraaf waren ~~allen~~ tegen niet-consumenten, en er is een advocaat in België ~~dic~~-welke is gemachtigd ~~is~~ om in België rechtszaken te voeren namens de niet-consument. Alle dossiers zijn afkomstig uit de database van TKB.

In een van de zaken zijn de incassokosten niet toegewezen, maar wel de rechtsplegingsvergoeding en vergoeding van andere kosten (dagvaarding en griffierechten). In deze zaak bleek de verwerende partij geen handelaar te zijn en de eisende partij kon niet bewijzen dat verweerder de factuurvoorwaarden heeft aanvaard. Het is interessant dat de rechter hier de incassokosten heeft afgewezen, terwijl dit een verstekzaak was. Dit laat zien dat rechters toetsen aan de Wet MI, zelfs als er geen verweer wordt gevoerd. Voorts geeft dit ~~blijk~~ dat bij twijfel de incassokosten worden afgewezen. ~~a~~-Aangezien het bewijzen van het accepteren van de factuurvoorwaarden niet kon, maar wel van het erkennen van de schuld. Het frappante aan deze zaak was, dat een niet-consument een schadebeding had afgesproken met een consument (~~dat~~welke gerechtvaardigd is), terwijl de hoogte van het schadebeding (10% van de hoofdsom) ook gebaseerd kon zijn op de wet. In de wet is voor consumenten namelijk tot een bedrag van 7500 euro een percentage van 10% geldig op basis van art. 27bis Wet CK. Hierbij kan de vraag dan worden gesteld waarom de rechter niet terugviel op de wet, aangezien de rechter de kosten te allen tijde mag en kan matigen. In dit geval zou er niet echt sprake zijn van een matiging, aangezien het ~~het~~dezelfde percentage ~~betreft~~is. Voorts is opgevallen dat de wettelijke rente naar beneden wordt afgerond: van 12,1% naar 12%.

Voorts heb ik gezien dat de rechtsplegings-vergoeding standaard wordt toegewezen bij vorderingen tussen 750 euro en 2500, ter hoogte van 220 euro en bij vorderingen tussen 2500,01 en 5000 ~~euro~~ een rechtsplegingsvergoeding van 412,-50 euro. De bedragen zijn minder dan het minimumbedrag, omdat het zaken betreft ~~die~~welke voor 1 juni 2016 zijn gehouden ~~en waar~~-in welke zaken was de rechtsplegingsvergoeding 10% lager ~~was~~.¹⁵³

Voorts heb ik een beoordelingsmethode kunnen achterhalen van de rechters in België. ~~D~~-de rechter kijkt eerst of de vordering ontvankelijk is (bezien of gedaagde deugdelijk gedagvaard en opgeroepen is), ten tweede bekijkt de rechter of de regels van de openbare orde zijn geschonden (de verboden), en ten slotte bekijkt de rechter of de vordering wordt betwist. De rechters hanteren deze methode zelfs bij verstekprocedures, en zelfs bij verstekvonnissen kan de rechtsplegingsvergoeding lager zijn dan het minimumbedrag. ~~E~~-echter, ~~het~~ kan ~~het~~ zijn dat gedaagde verschijnt in de zaak en bij goedvinden van de eisende partij ~~die~~welke verstek heeft gevorderd (zuiveren), waardoor de zaak langer kan duren op grond van art. 802 Gerechtelijk Wetboek. Als de vordering wordt betwist, dan zal eerst worden bezien waarom deze vordering wordt betwist en wat er precies wordt betwist.

Zoals gezegd is in de meeste vonnissen sprake van een niet-betwiste vordering. ~~E~~-een overeenkomst ~~die~~welke is ondertekend spreekt immers voor wilsverklaring en aanvaarding van het aanbod. Wat wel regelmatig in vonnissen terugkomt, zijn de incassokosten ~~die~~welke gematigd worden door de rechter en soms zelfs afgewezen worden.

§ 4.2.1.1 De ~~p~~Praktijk in consumentenzaken (-aanvulling van professor Steennot)

In **bijlage 10** vindt u een mailwisseling tussen mij en professor Reinhard Steennot, professor in consumentenrecht en bankenrecht aan de Universiteit Gent. Allereerst heeft professor Steennot mijn standpunt bevestigd over de

¹⁵³ In een zaak stond zelfs dat de minimum rechtsplegingsvergoeding wordt toegewezen gezien het verstekvonnis. Hierbij wordt verwezen naar art. 6 K.B. 26 oktober 2007.

incassokosten ten aanzien van consumenten (10% over de eerste 7500 en 5% over het volgende). Een kleine toevoeging hierop: voortaan zal dit artikel worden opgenomen in Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht.

Het volgende wat erg intrigerend is en § 3.1.2.3 ontkracht, is dat er geen btw mag worden gevorderd naast de 10% incassokosten; indien de schuldenaar een consument betreft.

Ten slotte een aanvulling op § 3.1.2. Blijkens de opvattingen van professor Steennot, is het zo dat zowel de strafrechtelijke sancties als de administratieve sancties met terugwerkende kracht kunnen worden opgelegd. Dus wanneer men bijvoorbeeld een gerechtelijke procedure bijvoorbeeld is gestart, kan er alsnog worden gesanctioneerd door het bevoegde orgaan. Dit zou met zich mee kunnen brengen dat het gewonnen vonnis geen werking meer heeft.

§ 4.2.2 De praktijk in niet-consumentenzaken

Ook hier waren de zaken die ik heb onderzocht, meestal zaken waarvan de geldvordering niet wordt betwist. Deze zaken zijn van niet-consumenten. TKB heeft namens hen een vordering getracht te innen in een minnelijke fase van niet-consumenten. Alle zaken uit deze paragraaf waren tegen niet-consumenten en dezelfde advocaat in België is gemachtigd om in België rechtszaken te voeren namens de niet-consument. Zoals wij al hebben gezien, is Richtlijn Betalingsachterstand ingevoerd in de Wet BB in België. In titel 3.1 is getracht hierop zoveel mogelijk te beschrijven wat er gewijzigd is en wat er doorslaggevend is voor het incassotraject. De wijzigingen in België, door laatst-genoemde richtlijn, zijn eigenlijk alleen van toepassing op niet-consumenten. De theorie bevat uiteraard niet alle antwoorden, vandaar dat wij nu de praktijk gaan bekijken.

Als wij weer terugkijken naar de wet BB en voornamelijk naar artikel 6, dan zien wij het woord redelijke schadeloosstelling. In alle Belgische rechtspraak is 10% gebruikelijk ten aanzien van de redelijke schadeloosstelling, exclusief rechtsplegingsvergoeding (zie § 3.1.5); met een minimum van 40 euro. Wat niet in de wet staat, maar wel gebeurt, is dat rechters een maximum verbinden aan incassokosten. Zo is er in een zaak bepaald dat 10% eigenlijk 2700 euro is (10% van 27.000), maar deze gematigd is tot 2500 euro. Logischerwijs mag een rechter te allen tijde matigen, maar het is wel apart als er in een vonnis staat dat de eisende partij een bedrag tussen de 40 en 2500 euro mag vorderen.

Als wij puur kijken naar redelijke schadeloosstelling, dan weten wij eigenlijk niet wat het betekent. Wij weten alleen dat het 10% mag zijn en dat het incassokosten inhouden die opeisbaar zijn vanwege het niet tijdig voldoen van de vordering. Alleen zien wij de laatste tijd dat er een heuse ontwikkeling is in de rechtspraak. De rechter vraagt namelijk altijd waarom de redelijke schadeloosstelling in rekening is gebracht. In een zaak bij de rechter van Koophandel van Brussel, heeft hij de schadeloosstelling verlaagd naar het minimumbedrag van 40 euro, terwijl de vordering een immens bedrag betrof van 225.456 Amerikaanse dollar. De reden voor de rechter was dat de eisende partij niet genoeg tijd heeft gestoken in het incasseren van de hoofdsom, deze vordering heeft namelijk geduurd van 2009 tot 2010 en is vervolgens pas het jaar daarop uit handen is gegeven aan TKB in juli 2011 en pas voor de rechter gebracht op januari 2012. De rechter vond dat het incasseren niet serieus genoeg is genomen en veel te lang heeft geduurd om een geding aan te spannen. Tegen dit vonnis is tevens hoger beroep ingesteld door gedaagde/verweerder.

Voorts hebben wij gezien dat de rechtsplegingsvergoeding standaard het minimum-bedrag is bij verstekvonnissen, op basis van art. 5 K.B. 26 oktober 2007. Maar bij vonnissen waar niet in verstek geoordeeld is, is het erg interessant om te zien hoe deze zich ontwikkelen. In een zaak bij de kantonrechter had de eisende partij in 2010 een 'letter of indemnity' (vergoedingsbrief) ondertekend, waarin de schuld wordt erkend. Echter, er stond er niet in deze brief dat er wettelijke rente en incassokosten zullen worden opgevoerd bij uitblijven van betaling. De rechter heeft beslist dat de rechtsplegingsvergoeding het basisbedrag moet zijn verhoogd met een klein bedrag, maar hij wees de incassokosten af. In een andere vergelijkbare zaak is het veel te snel gegaan. De laatst bekende factuur stond op 4 juni 2015, vervolgens is deze uit handen gegeven op 20 juli 2015. Juridisch gezien zijn de 30 dagen overschreden voor facturering en aangezien niet op tijd betaald is, is de vordering opeisbaar geworden. Hierdoor was eigenlijk de gang naar de rechter al open. Op 20 juli 2015 is het incassotraject gestart en beëindigd op 27 oktober middels het starten van een geding. In totaal 4 maanden na het overstrijken van de termijn. De rechter vond dat er rauwelijks is gedagvaard, omdat er te weinig tijd is gestoken in het buitengerechtelijk invorderen. Aangezien dit een verstekvonnis was, heeft de rechter het minimumbedrag standaard toegewezen.

Een toevoeging bij de wettelijke rente: deze wordt in de rechtspraak de 'vrijwel interesten' (ook wel moratoire interest) aan de wettelijke rentevoet, genoemd. Deze is te vinden in artikel 69 van het Koninklijk Besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken. Rechtszaken vallen onder openbaar werk en de huidige 'vrijwel interesten' zijn is ter hoogte van 8%. In deze zaak werd 8,5% geëist, de rechter verlaagde het naar de 'vrijwel interesten' die welke destijds 7,5% waren. Tegen deze uitspraak is overigens hoger beroep ingesteld door gedaagde/verweerder.

Met opmerkingen [PK16]: Dit zegt me niets.

Het toekennen van het minimumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding mag de rechter, buiten art.5 K.B., te allen tijde matigen. In sommige zaken kan de verwerende partij daar een steuntje aan bijdragen, middels het verzoeken van een afbetaalregeling. De complexiteit van de zaak (paragraaf 2.6) speelt ook een rol bij het verlagen van de rechtsplegingsvergoeding of juist verhogen daarvan. Bij niet-betwiste geldvorderingen wordt de complexiteit beperkt gevat en daardoor kan de rechter een minimumbedrag toewijzen.

Aan Bij het toekennen van het maximumbedrag kunnen andere redenen dan de complexiteit van de zaak; ten grondslag liggen. In een zaak bij de rechtbank van Koophandel van Turnhout, heeft een rechter de maximale rechtsplegingsvergoeding toegewezen. Deze zaak was een verzet-procedure. Tijdens de verzet-procedure heeft opposant (gedaagde in eerste aanleg) verwezen gevoerd over een betaling per cheque. Deze betaling heeft hij ten onrechte niet gedaan maakt. Voorts heeft hij geopposeerde verweten van het gebruik maken van het de opschortingsrecht, terwijl geopposeerde nooit een beroep daarop had gedaan. De rechter vond deze betwisting ongegrond en heeft de maximale rechtsplegingsvergoeding toegewezen.

§ 4.2.2.1 De praktijk in niet-consumentenzaken (-aanvulling van professor Steennot)

Ten aanzien van niet-consumenten heeft professor Steennot twee erg belangrijke aanvullingen ter zake gebracht. De eerste ging over de reflexwerking. Volgens professor Steennot aanvaardt de rechtspraak geen reflexwerking. Het is immers zo dat de schuldeiser ook geen bescherming krijgt op basis van de Wet BB. Met andere woorden: ieder geval dient te worden behandeld naar zijn wet. Dus consument: Wet MI en niet-consument: Wet BB.

De tweede en laatste gaat over de rechtelijke matiging. Volgens professor Steennot matigen rechters tot 10%, omdat zij dit redelijk achten. Echter, dit is niet wettelijk bepaald, dus kan dit hoger of lager worden gecaluleerd door de rechter. Dus het kan zijn dat rechters landelijk de 10% hebben afgesproken landelijk, maar het staat hen altijd vrij een redelijke schadeloosstelling hoger of lager toe te kennen dan 10%.

§ 4.2.3 Deelconclusie België

De informatie die is gegeven is vooral erg theoretisch en lijkt moeilijk toe te passen in de praktijk. De huidige interne procedures zijn toepasbaar op België. Echter, dienen wel een aantal benaderingen dienen wel aangepast te worden. In de brieven mag onder andere niet gesproken worden van een incassovordering. Om een pragmatische weergave te geven, zal er in een tabel hieronder stapsgewijs worden weergegeven waar gelet op moet worden bij het incasseren van een vordering op een Belgische schuldenaar. De vormgeving van de uitoefening hiervan zal vrij zijn voor TKB.

Voorbereiden traject

- Schuldenaar is consument of niet-consument);
- Checken welke incassokosten (consument of niet-consument);
- Checken welke vormvereisten (van belang bij consumenten).

Start traject

- Verzending aanmaning (vormvereisten);
- Schuldenaar benaderen (bij consumenten checken welke beperkingen).

Einde traject

- Gelden storten op rekening van cliënt (bij een succesvol incassotraject);
- Stukken aanleveren bij advocaat (buitenland), indien incassotraject niet is geslaagd.

Titel 4.3. De praktijk in Duitsland

Voor het Duitse gedeelte is gezocht in dossiers van de online database van TKB. Tevergeefs is er maar één uitspraak gevonden.¹⁵⁴ De dossiers zijn niet in het openbaar beschikbaar, derhalve dient u toestemming te vragen van opdrachtgever om hier inzage in te krijgen. In deze uitspraak was **ren** wel een aantal interessante bevindingen gevonden. De rechter heeft allereerst de rente gematigd tot 8 procent en niet de 26,96% **diewelke** werd geëist, terwijl die zaak al 3 jaar bezig was. Voorts stond er niets in over de **U**msatzsteuer (btw), dit zou kunnen komen omdat TKB anders zou genieten van extra voordeel. Ten slotte kreeg TKB hierin alleen 15 euro toegewezen voor de aanmaankosten. Dit is frappant, aangezien er vier brieven zijn verstuurd. Waarschijnlijk kan het zijn dat er een limitering op zit. Verder zijn er geen andere kosten toegewezen.

Het probleem in deze uitspraak is dat het geen motivatie bevat over het toewijzen van de kosten. In de database zijn wel andere dossiers gevonden die op het punt staan naar de advocaat in Duitsland te worden gestuurd om gerechtelijke stappen te ondernemen. Online zijn veel uitspraken te vinden in het Duits, en als u geluk hebt, in het Engels. De theorie die is behandeld heeft eigenlijk alle vragen beantwoord, zodat een Nederlandse schuldeiser een Duitse schuldenaar kan aanschrijven.

§ 4.3.1 Deelconclusie Duitsland

Zoals is gezegd, heeft er een summier praktisch onderzoek plaatsgevonden. Het is **in** algemeen bekend dat de Duitse wetgever sneller is in het codificeren dan andere lidstaten. Het heeft wel wat tijd geduurd alvorens de richtlijn is geïmplementeerd. **E**, echter, **er** kan niet worden gezegd dat het niet voor niets is geweest. De wetgever heeft echter niet overal transparantie en duidelijkheid over geboden. De redelijke schadeloosstelling ten aanzien van niet-consumenten is noch gereguleerd middels wet- en regelgeving, noch middels jurisprudentie. Echter, **er** wordt hier en daar **een** bepaalde vorm **geving** gegeven aan de redelijke schadeloosstelling. Goede voorbeelden zijn juridische en administratiekosten. De hoogte van deze bedragen zijn meestal als percentage in de algemene voorwaarden opgenomen, dit is een soort eerbiediging van de contractsvrijheid.

Ook hier is gekozen voor een tabel. Hieronder zal stapsgewijs worden weergegeven waar gelet op moet worden tijdens het incasseren van een vordering op een Duitse schuldenaar. De vormgeving van de uitoefening hiervan zal vrij zijn voor TKB.

Titel 4.4. De praktijk in het Verenigd Koninkrijk

Voor het Britse gedeelte is getracht interviews af te leggen, hetzij via de elektronische weg, hetzij via de telefonische weg. In totaal zijn er zeventien Britse hoogleraren, twee Nederlandse hoogleraren, drie incassobureaus en de Britse advocaat van TKB **benaderd**. **Zij** Tevergeefs zijn allen benaderd zonder enig resultaat. Allen zeggen dat zij geen kennis hebben over het rechtsgebied of zij hebben de vragen bekeken, maar konden mij niet verder helpen of zij hebben niet gereageerd op mijn benadering. Het zou kunnen dat de incassobureaus geen hulp wilden bieden vanwege de concurrentiestrijd tussen hen. Al met al betekent het dat het onderzoek een **praktische** gedeelte mist ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk. Er is wel veel jurisprudentie gevonden, waardoor dat als richtlijn gebruikt kan worden in incassotrajecten.

¹⁵⁴ LG Hamburg 17 mei 2013, Az.: 321 O 76/13

§ 4.4.1 Deelconclusie het Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk is het lastigste land om in te incasseren. Niet zo-zeer om het slagingspercentage van een incassotraject, maar meer om de hoogte van de incassokosten. In het Verenigd Koninkrijk zijn er namelijk geen vaste bedragen of percentages. Vorderingen op niet-consumenten hebben daarentegen wel gedeeltelijk vaste buitengerechtigde kosten die in rekening kunnen worden gebracht. De rest is geheel flexibel zou gezegd kunnen worden. Ten slotte volgt hier een tabel van de stappen die genomen moeten worden en ook hier is de vormgeving van de uitoefening hiervan geheel vrij voor TKB.

Voorbereiden traject

- Schuldenaar is consument of niet-consument);
- Checken welke incassokosten (consument of niet-consument), bij consumenten mogen alleen proportionele kosten in rekening worden gebracht;
- Checken welke vormvereisten (van belang bij vorderingen op consumenten).

Start traject

- Verzending aanmaning (vormvereisten);
- Schuldenaar benaderen (bij consumenten checken welke beperkingen).

Einde traject

- Gelden storten op rekening van cliënt bij een succesvol incassotraject;
- Stukken aanleveren bij advocaat (buitenland), indien incassotraject niet is geslaagd.

Hoofdstuk 5

Conclusie en aanbevelingen

§ 5.1 Conclusie

Op basis van de informatie uit de praktijk die middels dossieronderzoek en e-mailwisselingen naar voren is gekomen, kunnen we nu een aantal conclusies trekken. Hiermee kunnen we ook de centrale vraag: “Op welke wijze kan TKB incassokosten, diewelke betrekking hebben op incassotrajecten, in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, bij debiteuren volgens geldende wet- en regelgeving in rekening brengen?” beantwoorden.

Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen we concluderen dat in ieder geval in alle landen een soort administratieve inschrijving vereist is om incassokosten te mogen vorderen, behalve in Nederland en Duitsland. Voorts hebben wij gezien dat de incassokosten in België verschillend zijn. Zij verschillen als wij kijken naar de schuldenaar. In deze dient u zich de vraag te stellen: is de schuldenaar een consument of een niet-consument? Wij hebben gezien dat er bij een consument maximaal 10% over de eerste 7500 euro gevorderd kan worden en daarboven 5% met een maximum van 2500 euro. Bij niet-consumenten kan maximaal 10% gevorderd worden. A, althans, in het dossieronderzoek hebben rechters altijd gematigd naar dit percentage alsmede de incassokosten gelimiteerd tot 2500 euro. De schuldeiser heeft in vergelijking met consumenten, altijd minimaal recht op een vast bedrag van 40 euro. Vervolgens hebben wij gekeken naar het incassotraject. Wij hebben hier gezien dat u zich dient af te vragen wie uw schuldenaar is: is die een consument dan wel een niet-consument? Bij consumenten dient namelijk een ingebrekestelling gestuurd te worden. Deze ingebrekestelling is analoog aan de WIK-brief, echter met wat afwijkingen. Voorts zijn er nog andere strenge regels waar niet van af mag worden afgeweken, onder meer inschrijving als schuldnvorderaar, en een aantal beperkingen in de wet (in de wet worden dezen “verboden” genoemd). U kunt het laatste zien als gedragsvoorschriften. Schuldeisers dienen zich te houden aan deze restricties en anders volgen er administratieve en/of strafrechtelijke sancties. Ten slotte hebben wij gezien dat er verschillende wet- en regelgeving van toepassing is: Wet MI ten aanzien van consumenten en Wet BB ten aanzien van niet-consumenten. Volgens professor Steennot bestaat er geen reflexwerking hierin, dus moeten beide schuldenaren apart bezien worden.

Voorts kunnen wij concluderen, na de theoretische basis en de praktijk van Duitsland te hebben onderzocht, dat er veel gecodificeerd staat in de wet- en regelgeving. Jurisprudentie geeft op-en-aanvullingen ten aanzien van de

variabele kosten ~~die~~welke niet in de wet ~~zijn~~staan geregeld. Richtlijn Betalingsachterstand heeft bijna alleen wijzigingen voor niet-consumenten gehad. Voor consumenten lijkt alles reeds te zijn geregeld. Net als in België geniet de consument van een bepaalde bescherming door de overheid en worden bepaalde restricties opgelegd voor schuldeisers. Ook hier dienen schuldeisers zich te houden aan deze restricties en anders volgen er administratieve en/of strafrechtelijke sancties. Niet-consumenten genieten weer niet van deze bescherming, maar net als ~~in~~ Nederland bestaat er wel reflexwerking. De incassokosten zijn wel markant geregeld. Zoals wij hebben gezien in België is de rechtsplegingsvergoeding daar voorbehouden aan de advocaten, in Duitsland mag deze kostenpost door juridische dienstverleners, onder meer incassobureaus, worden geheven. Het goede hieraan is dat er in de wet precies geregeld staat waar en wanneer een juridische dienstverlener zijn kosten in rekening mag brengen. Voorts staat er in de wet en in een arrest van het Bundesverfassungsgericht, dat deze weer kunnen worden verhaald op de schuldenaar, bij zowel consument als niet-consument. Het verschil met België is dat bepaalde kosten in rekening kunnen worden gebracht ~~die~~,welke niet wettelijk ~~zijn~~staan vastgesteld. Zo zijn de aanmaningskosten voor de herinneringen ~~die~~welke worden verstuurd, incasseerbaar in Duitsland (2,50 euro ten aanzien van consumenten en 5 euro ten aanzien van niet-consumenten). Echter, ~~deze~~ zijn ~~deze~~ erg omstrede, waarschijnlijke vanwege hun onwettelijk karakter. In Nederland en België is het in dat geval een stuk beter geregeld ~~met betrekking totten aanzien van~~ de hoogte van incassokosten ten aanzien van de consumenten. Dit zijn aspecten van het incassotraject. Het incassotraject bevat vormvereisten in Duitsland ten aanzien van consumenten en de incassokosten staan vast op basis van wet- en regelgeving (20% met ~~een~~ maximum van 20 euro ten aanzien van consumenten (op basis van RVG) en minimaal 40 euro exclusief redelijke schadeloosstelling (schadebeding conform contract), ten aanzien van schuldeisers (op basis van BGB)). Ten slotte zien wij in de praktijk dat bepaalde ~~bepaalde~~ kosten niet kunnen worden toegewezen, onder meer btw en 20% over de hoofdsom met een ~~max~~imum van 20 euro.

Ten slotte kunnen wij op basis van het voorgaande concluderen dat het in het Verenigd Koninkrijk een stuk anders verloopt dan ~~in~~ Nederland, België en Duitsland. Het Verenigd Koninkrijk is geen land, maar een soort supranationale organisatie. Het is een organisatie van drie landen, te weten Engeland, Wales en Noord-Ierland. Ieder land heeft wel zijn eigen voetbalclubs, eigen wet- en regelgeving (Engeland en Wales hebben dezelfde wet- en regelgeving en rechtssysteem) en ~~kan ook~~ ieder land ~~kan ook~~ zijn soevereiniteit uitoefenen op haar grondgebied. Echter, ~~het~~ komt ~~het~~ voor dat de organisatie voor alle landen de wetgeving bepaalt. In dit onderzoek is alleen het incassosysteem in Engeland en Wales onderzocht. In het geval van het innen van incassovorderingen ten aanzien van niet-consumenten, hebben ~~zij allen landen~~ (ook Noord-Ierland) dezelfde regels. ~~Dat is~~ Logisch aangezien het een Europese richtlijn betreft en alle ~~drie de landen~~ (nog) deel uit maken van de Europese Unie. Het Verenigd Koninkrijk handhaaft het Common Law-regime, dus de rechter bepaalt daar het recht. Waarschijnlijk is dit dan ook de reden voor de leemte in de wet. Niet alles staat in de wet- en regelgeving, de rechters bepalen de hoogte van de kosten (voor niet-consumenten geldt wettelijk een minimum van 40 Britse pond en ~~een~~ maximum van 100 Britse pond exclusief redelijke schadeloosstelling) en kijken of de wet is geschonden. Voorts kunnen rechters bepalen dat bepalingen worden aangevuld met wet- en regelgeving uit andere landen. Voorts hebben wij gezien dat de consument ~~van~~ een bepaalde bescherming geniet tegen schuldeisers, deze rechten doen denken aan het rechtssysteem in België en Duitsland. Het interessante is zelfs dat in de literatuur af en toe verwezen wordt naar het Duitse rechtssysteem. Het lijkt erop dat het Britse rechtssysteem niet zo compleet is ~~zoals~~ men denkt. Een interessante separate bevinding is dat rechters incassokosten naar eigen goeddunken toewijzen en dat nergens vaste bedragen, noch vaste percentages kunnen worden herleid. Er geldt wel een proportionaliteitsvereiste op basis van Part 44 CPR ten aanzien van consumenten. Het incassotraject vloeit voort uit de voorschriften uit het Pre-Action Conduct. Het incassotraject bevat, in tegenstelling tot België en Duitsland, geen sancties op vormvereisten bij het niet naleven. Althans, ~~staat~~ noch in de wet- en regelgeving, noch jurisprudentie die online beschikbaar was, ~~staat~~ iets over het niet naleven van de vormvereisten. Wel staan ten aanzien van consumenten, bepaalde handelingen vast die kunnen worden gesanctioneerd ~~die~~,welke betrekking hebben op de benadering van de schuldeiser naar de schuldenaar ~~die~~welke een consument is. Ten slotte hebben wij uit de praktijk helaas geen resultaten weten te bereiken.

Met opmerkingen [PK17]: Toelichting: het woordje 'de' moet weg. Niet correct. Vervang drie maar eens door 100, dan begrijp je direct waarom.

§ 5.2 Aanbevelingen

Op basis van de informatie uit de conclusie uit de vorige paragraaf doe ik een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn geen verplichtingen. Wees vrij de uitvoering naar eigen goed-dunken te verwezenlijken.

Als wij kijken naar de huidige interne procedure zien wij dat zij allemaal ~~het~~dezelfde zijn. Incassokosten zijn allemaal ~~vastgesteld op~~ 15%, er wordt gebeld en schuldenaren worden zowel per brief als per e-mail aangeschreven.

Allereerst adviseer ik de incassokosten aan te passen zodra er gerechtelijk wordt gegaan in België en in het Verenigd Koninkrijk. In Duitsland kunt u in ieder geval geen btw in rekening brengen zodra u daar gerechtelijk wilt gaan, houdt u daar rekening mee. ~~N~~och kunt u extra kosten op basis van de RVG (zie § 3.2.3 en 3.2.4.1) in rekening brengen aangezien u geen incassobureau bent en ook geen juridische dienstverlener bent. Dit blijkt de mededeling van de heer ~~V~~an Breenen tijdens mijn presentatie bij TKB.

Tijdens mijn presentatie hebben wij ~~het~~ gehad over de reactietijd die u dient te gunnen aan een schuldenaar ~~die~~welke een consument is (14 dagen). ~~Het probleem betrof het s~~Hierin lag het ~~ptecds~~robleem in het wachten ~~steeds~~ bij het opsturen van aanschrijvingen. Een oplossing hiervoor is door maar één brief te versturen en 14 dagen te wachten ~~en~~. ~~En~~ vervolgens alleen nog maar telefonisch contact te hebben met de schuldenaar. Een ander advies dat ik ~~aan~~ u heb ~~doen~~ ~~toekomst~~toegekomen tijdens mijn presentatie; was het advies over de proportionele kosten wanneer u in het Verenigd Koninkrijk geld wilt vorderen van consumenten. Hierin had ik geadviseerd vaste tarieven voor uw dienstverlener te handhaven om bij het gerechtelijk ~~te~~ gaan een en ander te kunnen bewijzen.

Voorts adviseer ik u de brieven te wijzigen. De brieven naar consumenten bevatten vormvereisten. Hier dient aan gehouden te worden om een beroep te kunnen doen op incassokosten. De vormvereisten vindt u in hoofdstuk 3. Onder iedere titel worden de vormvereisten besproken per land.

Ten slotte adviseer ik u zich in te schrijven als schuldinvoerder in België en u zich te laten autoriseren door de Britse Regulator (§ 3.3.1) om in België en het Verenigd Koninkrijk te mogen incasseren. Ik adviseer u tevens zich als juridische dienstverlener in Duitsland in te schrijven om de kosten van de RVG in rekening te kunnen brengen. Houdt u wel rekening met de in ~~de~~ wet bepaalde eisen, ~~voor~~ ~~al~~vorens, tijdens en na het inschrijven.